

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA

EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Podpora zemědělství v ČR

Agriculture Subsidy System in the Czech Republic

Student: Jitka Sedláčková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. David Slavata, Ph.D.

Šumperk 2010

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Jitka Sedláčková**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Specializace: 01 Veřejná ekonomika a správa
Téma: Podpora zemědělství v ČR
Agriculture Subsidy System in the Czech Republic

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Zemědělská politika státu
  3. Analýza hospodaření soukromého zemědělce
  4. Návrhy na zefektivnění činnosti zemědělce v kontextu současných dotačních titulů
  5. Závěr
- Seznam použité literatury, seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

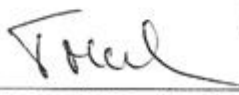
SVATOŠ, M. *Ekonomika zdrojů českého zemědělství a jejich efektivní využívání v rámci multifunkčních zemědělskopotravinářských systémů: (zpráva o řešení výzkumného záměru MSM 6046070906 za rok 2008)*. Praha: Česká zemědělská univerzita, 2009. ISBN 978-80-213-1923-3.
SEJÁK, J. *Udržitelnost českého zemědělství v globalizovaném prostředí*. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Fakulta životního prostředí, 2008. ISBN 978-80-7414-007-5.
HALÁSKOVÁ, M. *Veřejná ekonomika a správa*. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, Institut inovace vzdělávání, 2006. ISBN 80-248-0414-X.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. David Slavata, Ph.D.**

Datum zadání: 20.11.2009

Datum odevzdání: 07.05.2010

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežné prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci včetně příloh vypracovala samostatně.

V Šumperku 7. 5. 2010

.....

Jitka Sedláčková

OBSAH

1	ÚVOD.....	1
2	ZEMĚDĚLSKÁ POLITIKA STÁTU	3
2.1	Zemědělství v ČR.....	3
2.2	Vývoj českého zemědělství	4
2.3	Vývojové etapy českého zemědělství.....	5
2.4	Zemědělská politika ČR před vstupem do EU	7
2.5	Zemědělská politika ČR po vstupu do Evropské unie	8
2.6	Dotace českého zemědělství.....	9
2.6.1	Státní zemědělský intervenční fond	9
2.6.2	Doplňkové dotační programy	12
2.6.3	Národní dotace	14
2.7	Obecné podmínky pro poskytování dotací	15
2.7.1	Obecné podmínky – část A.....	16
2.7.2	Specifické podmínky – část B	17
2.8	Státní instituce v oblasti zemědělství.....	19
2.8.1	Státní Organizace zřízené Ministerstvem zemědělství	19
2.8.2	Výzkumné ústavy Ministerstva zemědělství.....	21
2.8.3	Pozemkový fond České republiky	22
3	ANALÝZA SOUKROMÉHO ZEMĚDĚLCE.....	26
3.1	Dotace soukromého zemědělce	26
3.1.1	Dotace SAPS.....	26
3.1.2	Dotace TOP UP	28

3.1.3 Dotace na integrovanou produkci ovoce	30
3.1.4 Dotace na zalesnění zemědělských půd.....	31
3.2 Hospodaření soukromého zemědělce	33
3.2.1 Výnosy zemědělce.....	33
3.2.2 Celkové výnosy soukromého zemědělce	38
3.2.3 Náklady zemědělce	39
3.2.4 Výsledek hospodaření	40
4 NÁVRHY NA ZEFEKTIVNĚNÍ ČINNOSTI ZEMĚDĚLCE V KONTEXTU SOUČASNÝCH DOTAČNÍCH TITULŮ.....	41
4.1 Dotace na zalesněné pozemky	42
4.2 Ekologické dotace	43
4.2.1 Vyčíslení hospodaření s ekologickými dotacemi.....	44
4.2.2 Porovnání efektivnosti hospodaření.....	45
4.3 Výhled do budoucnosti	46
4.3.1 Výhled hospodaření zemědělce na období 10 let	47
5 ZÁVĚR	51
Seznam použité literatury	53
Seznam zkratk	55
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	57
Seznam příloh	58

1 ÚVOD

Historie celého lidstva je úzce spjata se zemědělskou činností již od samého počátku, kdy si lidé zajišťovali potraviny, které jsou nezbytné pro život. S vývojem lidské společnosti dochází i k rozvoji v zemědělství.

Zemědělství obecně patří mezi jednu z nejvýznamnějších složek státu. Jeho primární funkce spočívají nejen v širokém zaopatřování zemědělských plodin a potravin vůbec, ale mají také zásadní roli pro celkové hospodaření státu. Důležitost zemědělství spočívá převážně v zabezpečování potravin pro celé obyvatelstvo a také je nezbytné pro další zpracování základních surovin, které jsou produkovány v zemědělství.

Pojem zemědělství zahrnuje širokou sortu oblastí, do kterých spadá nejen potravinářský průmysl a pěstování plodin, ale také např. oblast Lesnictví, Společné rybářské politiky, Rozvoje venkova, Ekologického zemědělství nebo chovu domestikovaných zvířat.

Kvalita a úroveň zemědělství je závislá na klimatických, půdních a přírodních podmínkách, které mohou být zcela odlišné pro každý samostatný jednotlivý region. Pro Českou republiku jsou tyto podmínky velmi rozmanité, což v mnoha případech ovlivňuje množství produkce potravin. Proto je velmi důležité vymezit optimální prostředí pro pěstování plodin a zemědělských produktů.

Cílem práce je představit konkrétního soukromého zemědělce a podrobněji se zabývat jeho hospodářskou činností. Vymezit dotace, které čerpá, a přiblížit, jaké je jeho hospodaření na základě získávání dotací.

Metody, které jsou použity v mojí práci, zahrnují standardní metodu statistické analýzy, syntézy a dedukce.

Hypotézou práce je zjištění, jestli bez využívání dotací by bylo zemědělské hospodaření v České republice efektivní.

První kapitola je zaměřena na obecné pojmy užité k popisu zemědělské oblasti a na charakteristiku zemědělství v České republice. Popisuje vývojové etapy

zemědělského odvětví. Poukazuje na zemědělství před vstupem do Evropské unie a po vstupu ČR do jejich struktur. Podrobně popisuje státní instituce, které operují v této oblasti a poskytují dotační programy zemědělcům. Dotacím je v první kapitole věnovaná značná část, která se zabývá jak obecnými podmínkami pro jejich dosažení, tak i fondy, které tyto dotace vytváří.

Druhá kapitola je věnována hospodaření soukromého zemědělce a prozkoumává celkový vývoj jeho činnosti, která se odráží ve výsledcích jeho podnikání. Tato kapitola by měla zhodnotit efektivnost hospodaření a celkových příjmů a výdajů soukromého zemědělce. Dalším cílem bude vyhodnocení efektivity a rentability hospodaření zemědělce v privátní sféře. Naší snahou bude též přiblížit využívání a účinnost dotací. Zaměříme se zejména na dotace, které zemědělec čerpá v rámci programu LFA, IP a zalesňování zemědělské půdy, se kterou hospodaří. Pro výsledky hospodaření použijeme výpočty dotací. Závěrem této kapitoly prezentujeme zjištění nákladů a výnosů zemědělce a jeho celkový hospodářský výsledek.

Třetí kapitola se zabývá vhodnými návrhy řešení na zefektivnění hospodářské produkce a výnosnosti zemědělce. Jedním z návrhů bude přechod z titulu integrované produkce do titulu ekologického zemědělství a srovnání hospodaření zemědělce při využití dotací v integrované produkci s využitím dotací ekologických. Závěr této kapitoly poukazuje na další vhodné návrhy pro využívání dotací, tak, aby byly co nejefektivněji využity.

Zemědělství je stěžejním prvkem hospodaření každého státu, čím více se vyvíjí společnost, tím více se využívá zemědělské produkce. Zemědělství nám zajišťuje stálý příjem potravin a surovin, které jsou pro život nezbytně nutné. Proto by každý z nás měl dodržovat určité ekologické zásady a přispívat tím, jak k lepšímu životnímu prostředí, tak i ke kvalitnějšímu zemědělství.

2 ZEMĚDĚLSKÁ POLITIKA STÁTU

“Zemědělství spadá do kompetence Ministerstva zemědělství ČR a zemědělská politika v ČR zahrnuje oblast zemědělské výroby, potravinářské výroby a dále lesní a vodní hospodářství.” [FOJTÍKOVÁ, LEBIEDZIK, 2008, s. 26].¹

“Veřejná politika je syntetický pojem, do kterého při širším pojetí řadíme hospodářskou, zahraniční, obrannou, bezpečnostní, sociální, dopravní, regionální, ekonomickou a další politiky, které pak chápeme jako podmnožiny veřejné politiky.” [HALÁSEK, 2007, s. 120].²

Veřejná politika stanovuje funkce a cíle veřejné ekonomiky, její úkoly a priority, které představují určitou úroveň základního vzdělání a základní zdravotní péče. Stanovuje nástroje k dosažení cílů, které se projevují jako normy, standardy nebo učební osnovy.

2.1 Zemědělství v ČR

Zemědělství je důležitou součástí hospodářství. Jeho význam nespočívá pouze ve výrobě potravin a ostatních zemědělských výrobků, ale je velmi důležité také z hlediska vytváření kulturní krajiny. Zemědělství také zásadně ovlivňuje oblasti ekologického přístupu k životnímu prostředí.

V České republice řadíme do zemědělských produktů především cukrovou řepu na výrobu cukru, len, chmel, olejninu, brambory, vinnou révu, ovoce a zeleninu.

Dalším důležitým produktem v našem zemědělství jsou obilniny, mezi které patří především pšenice, ječmen, žito, oves a kukuřice.

---

¹ Pramen: FOJTÍKOVÁ, L., LEBIEDZIK, M. Společné politiky EU. Historie a současnost se zaměřením na Českou republiku. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2008. 179 s. ISBN 978-80-7179-939-9

² Pramen: HALÁSEK, D. Veřejná ekonomika. 2. vydání. Opava: OPTYS 2007. 207s. ISBN 80-85819-60-0

V živočišné výrobě u nás převažuje zejména chov prasat, skotu a drůbeže. Vzhledem k velkému počtu chovných rybníků, národní popularitě a ideálním podmínkám nepřekvapí, že kapr je dlouhodobě nejoblíbenější chovnou rybou u nás.

2.2 Vývoj českého zemědělství

Vlivem tržního hospodářství se zemědělství muselo značně přizpůsobit několika faktorům, které se vyznačovaly rozměrem, strukturou a výkonností nových ekonomických podmínek a odbytových možností.

Vývoj zemědělství od roku 1989 se za tu dobu značně změnil. Tehdy nefungovalo zemědělství jako soukromý sektor, ale bylo rozděleno na zemědělská družstva a státní statky.

V tomto roce existovalo asi 1024 jednotných družstev, které obhospodařovaly asi dvě třetiny zemědělské půdy, a jejich průměrná výměra dosahovala 2 563 ha. Státních statků bylo asi 174 a těm patřila asi jedna třetina státní půdy, která tvořila v průměru 6 259 ha.

V roce 1990 se v České republice značně zvýšil počet samostatně hospodařících rolníků a jednotlivých zemědělských podnikatelů. Příčinou byla změna v podnikatelské struktuře celého zemědělství. Na začátku tohoto období ovšem ti to samostatně hospodařící rolníci obhospodařovali pouze necelé 1 % zemědělské půdy.

Celková výměra zemědělské půdy v České republice dosahuje asi 4 269 ha, v procentech představuje asi 54,1% celkové rozlohy státu. Zemědělská půda je z větší části tvořena půdou ornou, nedílnou součástí je však i plocha travních porostů. Z hlediska ekologického jsou travnaté porosty velice vhodné zejména pro oblasti, kde nejsou kvalitní podmínky pro využívání půdy. Česká republika je tvořena asi 60 % půdy s nepříznivými podmínkami.

K vývoji zemědělské politiky patřilo dosahování vytyčených cílů. Jedním z hlavních cílů zemědělské politiky byla snaha udržet zemědělský majetek formou restituce, privatizace a transformace. Pro zemědělskou politiku bylo také velmi

důležité obnovit vlastnická práva k půdě, restrukturalizaci zemědělské výroby a její rozmístění. Všechny cíle dlouhodobého charakteru se snažila zemědělská politika směřovat na koncepci trvale udržitelného zemědělství a to v podmínkách postupné liberalizace světového agrárního trhu. Koncepce agrární politiky v České republice je rozdělena na vývojové etapy.³

2.3 Vývojové etapy českého zemědělství

České zemědělství lze po roce 1990 rozdělit na určité vývojové etapy, kterými prošlo. Tyto etapy nejsou konkrétně periodizovány, ale podle některých údajů jednotlivých autorů je můžeme rozčlenit na tři nejhlavnější období. Každá etapa prošla určitým vývojem a rádi bychom v této části popsali některá jejich hlavní specifika.

První etapa je zařazována přibližně v rozmezí od roku 1990 do roku 1993. V tomto období můžeme popsat vývoj zemědělství jako hospodářsky neefektivní. Důvodem byl značný pokles hrubé zemědělské produkce, který dosahoval poklesu až o 23 %. Podíl na poklesu produkce byl z větší části zaviněn nedostatkem hospodářských zvířat, který se vyznačoval zejména u skotu a krav.

Další příčinou poklesu zemědělské výroby byly malé hektarové výnosy zemědělských plodin. V tomto období se také snížila spotřeba průmyslových hnojiv a hrozila vysoká nezaměstnanost v oblasti zemědělství. V průběhu této etapy nakonec došlo opravdu ke snížení zaměstnanosti v zemědělství, což bylo ovlivněno špatným hospodařením podniků. Krize se samozřejmě odvíjela i v ostatních odvětvích národního hospodářství.

Na základě těchto skutečností byly přijaty legislativní normy, které měly za úkol upravit procesy privatizace, restituce a transformace. K dalším změnám došlo

---

³ Pramen: FOJTÍKOVÁ, L., LEBIEDZIK, M. Společné politiky EU. Historie a současnost se zaměřením na Českou republiku. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2008. 179 s. ISBN 978-80-7179-939-9

v oblasti transformace zemědělských družstev. Státní podniky prošly privatizací. Tím došlo ke vzniku nových právních forem podniků, v podobě obchodních společností a samostatně hospodařících rolníků. Tato etapa měla velký dopad na pokles zemědělských družstev a to z 61,4% na 49,4%.

Druhá etapa následovala po roce 1993 a vyznačovala se především zpomalením meziročního poklesu hrubé zemědělské produkce. To se odráželo ve snížení nedostatku hospodářských zvířat a výrazně docházelo ke stabilitě v dalších alternativách zemědělské produkce.

Znovu se projevil nárůst spotřeby průmyslových hnojiv. Druhá etapa měla také velmi pozitivní vliv na zvýšení hektarových výnosů a to zejména v oblasti pěstování obilnin a olejnin.

V tomto období se umírnila nezaměstnanost v zemědělství, a nedocházelo k takovým ztrátám pracovních sil jako v první etapě.

Důležitým faktem byla stabilizace podnikatelské struktury v zemědělství a privatizace státních statků, zahájená již v prvním období a v této etapě úspěšně dokončená.

Třetí etapa probíhala v období od roku 1996 do roku 1998 - toto období bylo spojeno s přípravou České republiky na vstup do Evropské unie. Tuto etapu charakterizuje opětovný velký pokles v hrubé zemědělské produkci a stejně jako v etapě první docházelo k velkému úbytku pracovních sil.

Zemědělské podniky nedosahovaly zisků a vesměs hospodařily ztrátově. Zemědělská družstva přestávala být perspektivní a spíše se upřednostňovaly obchodní společnosti zejména v podnikatelské struktuře.⁴

---

⁴ Pramen: FOJTÍKOVÁ, L., LEBIEDZIK, M. Společné politiky EU. Historie a současnost se zaměřením na Českou republiku. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2008. 179 s. ISBN 978-80-7179-939-9

2.4 Zemědělská politika ČR před vstupem do EU

V oblasti zemědělství se Česká republika připravovala na vstup do Evropské unie od roku 1997. České zemědělství bylo před vstupem charakterizující následujícími vlastnostmi:

- Výskyt značně vysokého podílu pronajaté půdy (v průměru 92%),
- Převažovaly právnické osoby, zejména družstev i společností (75 % obhospodařované zemědělské půdy),
- Podniková struktura zemědělství (5% největších podniků obhospodařovalo přes 75% zemědělské půdy),
- Velká zadluženost podniků,
- Polarizace ve výkonnosti podniků,
- Z hlediska technické stránky se projevovala nižší účinnost výrobních faktorů,
- Cena půdy byla nižší až o 10 násobek a cena práce až o 4 násobek,
- Orná půda zahrnovala 72 % a alokace 50 % chovu skotu.⁵

České zemědělství se těmito vlastnostmi velice odlišovalo od zemědělství v Evropské unii, a bylo jimi významně ovlivněno.

V období před vstupem ČR do EU Ministerstvo zemědělství přijalo usnesení o Koncepci zemědělských politik, které také zahrnovalo potravinářské, lesnické a vodohospodářské odvětví. Zemědělská politika byla rozdělena na dvě základní etapy před vstupem do EU.

---

⁵ Pramen: FOJTÍKOVÁ, L., LEBIEDZIK, M. Společné politiky EU. Historie a současnost se zaměřením na Českou republiku. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2008. 179 s. ISBN 978-80-7179-939-9

První etapa se označovala jako etapa revitalizace, jednalo se v ní především o stabilizaci českého zemědělství, a o zajištění jeho připravenosti na vstup do EU.

Druhá, adaptační etapa se zabývala přizpůsobením se českého zemědělství podmínkám společné zemědělské politiky EU.

2.5 Zemědělská politika ČR po vstupu do Evropské unie

Česká republika vstoupila do Evropské unie 1. května 2004 a tímto dnem se stala členským státem EU. Pro zemědělskou politiku to znamenalo vybudování zcela jiných a nových podmínek v oblasti zemědělství. Po vstupu do EU musela Česká republika vypracovat zcela novou Koncepti zemědělské politiky.

Její obsahem byly, **čtyři základní části**:

- Formulování základní strategie – tato část se převážně zabývala globálními problémy českého zemědělství a zemědělského modelu EU,
- Agregátně politický rámec pro zemědělství ČR v prostředí EU – tato část byla nejvíce soustředěna na strukturu přímých plateb, na zajišťování obnovy zdrojů energie a na samotnou pomoc ve struktuře zemědělství,
- Koncepte zemědělské politiky ČR po vstupu do EU – vytvoření vlastní koncepce,
- Očekávané dopady Koncepte zemědělské politiky ČR po vstupu do EU pro oblast ekonomiky a struktury českého zemědělství.⁶

---

⁶ Pramen: FOJTÍKOVÁ, L., LEBIEDZIK, M. Společné politiky EU. Historie a současnost se zaměřením na Českou republiku. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2008. 179 s. ISBN 978-80-7179-939-9

2.6 Dotace českého zemědělství

Dotace v zemědělství v České republice členíme do dvou hlavních skupin. Toto členění je závislé na zdrojích finančních prostředků. Dotace tvoří dotační programy, které dělíme na evropské a národní. Evropské dotační programy jsou částečně financovány ze státního rozpočtu, zatímco národní dotační programy státní rozpočet financuje v plné míře. Administrativa a vyplacení obou dotačních programů, je v kompetenci Státního zemědělského intervenčního fondu.⁷

2.6.1 Státní zemědělský intervenční fond

Státní zemědělský intervenční fond je platební agentura zabývající se finanční podporou z Evropské unie a z národních zdrojů. Je právnickou osobou se sídlem v Praze a jeho činnost se řídí zákonem o Státním zemědělském intervenčním fondu č. 256/2000 Sb.

SZIF se zaměřuje na poskytování dotací ze tří základních fondů. Jedná se o poskytování plateb z **Evropského zemědělského záručního fondu** (EAGF), kdy dotace jsou poskytovány v rámci společných organizací trhu a intervenčních opatření. Dále sem patří přímé platby, které jsou nastaveny v režimu jednotné platby na plochu, a poskytování vývozní subvence ve vazbě na vývozní licence.

Další činností fondu EAGF je nejen kontrola, ale vykonává také funkci administrativní. V této oblasti se zaměřuje především na administrativu vývozních a dovozních licencí, a spadá pod něj i administrativa záruk a systému produkčních kvót. Do jeho kompetence spadá také vybírání finančních dávek (především z výroby cukru). Do širokého pole působnosti fondu patří i administrativa prémiových práv národní značky kvalitních potravin KLASA.

---

⁷ Struktura dotačních zdrojů [online]. c2009-2010. Dostupné z WWW: <<http://www.eagri.cz/public/eagri/dotace/>>

Druhým fondem, který je v kompetenci státního zemědělského intervenčního fondu, je **Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova**. Tento dotační program obsahuje čtyři důležité osy.⁸

OSA I je zaměřena na konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví. Vytváří tři důležitá opatření.

První opatření bylo vytvořeno pro restrukturalizaci a rozvoj fyzického kapitálu a podporu inovací. To znamená, že hlavním cílem dotací je snaha vytvářet silné zemědělské a potravinářské odvětví. Dalším aspektem tohoto opatření je dosahovat zvýšení kvality produktů a velká snaha o modernizaci zemědělských podniků.

Druhé opatření je označováno jak přechodné pro Českou republiku a ostatní nové členské státy EU. Poskytování dotací v této oblasti je určeno pro vytváření dynamického prostředí a důležitým cílem je rozšiřovat nejen vzdělanost, ale také snaha o zlepšení poradenství. Dalším bodem tohoto opatření je potřeba snižovat věkový průměr pracovníků v oblasti zemědělské výroby.

Třetí opatření se vztahuje zejména na podporu vědomostí a zdokonalování lidského potenciálu, kde jsou dotace poskytovány za účelem zajišťovat lepší vzdělávání. Zaměřuje se na rozvoj lidského potenciálu a klade důraz na rozvoj znalostí. Cílem poskytování dotací je podpora mladých zemědělců a vyšší konkurenceschopnost.⁹

OSA II se týká převážně zlepšování životního prostředí a krajiny. Obsahuje dvě základní opatření, která se zaměřují na udržitelné využívání zemědělské a lesní půdy. Ve využívání zemědělské půdy hrají důležitou roli agroenvironmentální opatření a změny ve struktuře krajiny. Dále jsou v něm obsaženy platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech a platby v rámci Natury 2000. Obsahem opatření na využívání lesní půdy jsou platby v rámci Natury 2000 v lesích,

---

⁸ Státní zemědělský intervenční fond [online]. c2000-2010. Dostupné z WWW: <<http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/o-nas/co-je-szif>>

⁹ Státní zemědělský intervenční fond [online]. c 2000-2010. Dostupné z WWW: <<http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/eafrd/osa1>>

zalesňování zemědělské půdy nebo platby lesnicko-environmentálního charakteru. Cílem těchto dotací je také obnova lesnického potenciálu při kalamitách a snaha zajistit společenské funkce lesů.¹⁰

OSA III je specifická pro kvalitu života ve venkovských oblastech a diverzifikaci hospodářství venkova. Obsahem této osy jsou tři opatření. První z nich představuje diverzifikace hospodářství venkova, kdy hlavním cílem je zajistit nová pracovní místa, snaha o zvyšování příjmové úrovně obyvatelstva a podporovat venkovské turistiky. Druhé opatření směřuje ke zlepšování kvality života, prostřednictvím budování kvalitnějšího prostředí a zlepšení vzhledu vesnic a veřejného prostranství. Toto opatření je zaměřeno i na optimalizaci venkovské infrastruktury a na rozvoj malého a středního podnikání. Třetí opatření se týká vzdělávání a informování hospodářských subjektů působících na venkově.¹¹

OSA IV se označuje jako Leader a jejím hlavním cílem je realizovat místní rozvojové strategie. Tato osa je pro rozvoj venkovských oblastí považována za velmi výhodnou z toho důvodu, že sloučení subjektů působících ve venkovském prostoru, vede k pozitivním efektům. V této oblasti se mohou do problematiky zapojit i obyvatelé převzetím rozhodovacích pravomocí, které se týkají venkovských oblastí.

¹²

Posledním důležitým fondem, který spadá pod Státní zemědělský intervenční fond, je **Evropský rybářský fond**. Jeho jádro tvoří dvě osy.

OSA 2 se zabývá Akvakulturou a zpracováním produktů rybolovu. Obsahuje opatření zaměřená na produktivní investice do akvakultury, hlavním cílem je zachování tradiční akvakultury, rozšiřování chovu ryb ve sladkovodní akvakultuře a snaha o udržování a zlepšování hygieny a zdraví u zvířat. Dalším bodem je

---

¹⁰ Státní zemědělský intervenční fond [online]. c 2000-2010. Dostupné z WWW: <<http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/eafrd/osa2>>

¹¹ Státní zemědělský intervenční fond [online]. c2000-2010. Dostupné z WWW: <<http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/eafrd/osa3>>

¹² Státní zemědělský intervenční fond [online]. c2000-2010. Dostupné z WWW: <<http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/eafrd/osa4>>

dosahování lepších pracovních a bezpečnostních podmínek pracovníků v akvakultuře nebo ochrana rybích hospodářství před volně žijícími predátory.

Další opatření zaštiťuje ochranu vodního prostředí. Primárně směřuje ke zlepšování životního prostředí a udržování krajiny v této oblasti. Opatření ve sféře zdraví zvířat je zaměřeno na zamezování šíření nálezů ryb.

OSA 3 tvoří opatření pro společné činnosti, které se zaměřují na zlepšení odbornosti pracovníků. Hlavním cílem je zajistit co největší propojení mezi hospodářskými subjekty a vědci a následně převést všechny dosažené poznatky do praxe. Jedním z dalších cílů je snaha vybudovat partnerství se třetími zeměmi.

Druhé opatření je zaměřeno na zlepšování vodního prostředí a ochranu vodních živočichů a rostlin.

Opatření třetí slouží podpoře nových trhů a jeho cílem je zajišťování informovanosti zákazníka ve vztahu ke zdravé výživě a zdravému životnímu stylu s využitím akvakulturních produktů. Důležitá je také prezentace těchto produktů na výstavách a veletrzích.

Pilotní projekty jsou definovány jako zhodnocení vědeckých poznatků nezbytných pro rozvoj inovační technologie v akvakultuře.¹³

2.6.2 Doplnkové dotační programy

Mezi další dotační programy, které má v kompetenci SZIF, můžeme zařadit program SAPARD, Horizontální plán rozvoje venkova a OP Rozvoje venkova a multifunkčního zemědělství (RVMZ).

Dotační program SAPARD je Speciální předvstupní program pro zemědělství a rozvoj venkova. Slouží především jako nástroj pro výpomoc kandidátským zemím při strukturálních změnách v zemědělských sektorech

---

¹³ Státní zemědělský intervenční fond [online]. c2000-2010. Dostupné z WWW: <<http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/op/rybarstvi>>

a na venkově. Cílem tohoto programu je také aplikovat právní normy Evropského společenství v oblasti společné zemědělské politiky. Dotace na program jsou poskytovány z Evropské unie, konkrétně z Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu. Výše těchto finančních prostředků tvoří ročně 520 miliónů EUR pro deset kandidátských zemí, z toho 22 miliónů EUR pro Českou republiku.¹⁴

Dotační program HRDP

Zaštiťuje udržitelný rozvoj zemědělství, venkova a přírodních zdrojů. Česká republika uplatňuje tento program na celém svém území. Program je tvořen opatřeními pro Méně příznivé oblasti a oblasti s Environmentálními omezeními. Dále zahrnuje Agroenvironmentální opatření, a vytváří opatření pro Předčasné ukončení zemědělské činnosti. Dalšími opatřeními jsou Lesnictví nebo Zakládání skupin výrobců či Technická výpomoc.¹⁵

Dotační program OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství

Tento program úzce souvisí s dotačním programem SAPARD, protože na něj navazuje a je vytvořen pro uskutečnění stejného cíle - pro udržitelnost rozvoje venkova. Slouží také k podporování zemědělské prvovýroby zpracovávání zemědělských produktů, zahrnuje také podporu vodního a lesnického hospodářství. Finanční výpomoc z Operačního programu zemědělství poskytují Zemědělské agentury Ministerstva zemědělství a Regionální odbory SZIF. Žadatel pro poskytnutí této finanční výpomoci musí nejprve doložit projekt a povinné přílohy, přičemž projekt musí splňovat stanovené podmínky. Výpomoc je založena na systému tvořeném konečnou jednorázovou platbou, což znamená, že žadatel si musí zaplatit své výdaje sám a až potom mu bude zpětně vyplacena finanční výpomoc. V tomto systému lze

---

¹⁴ Státní zemědělský intervenční fond [online]. c2000-2010. Dostupné z WWW: <<http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/sapard>>

¹⁵ Státní zemědělský intervenční fond [online]. c2000-2010. Dostupné z WWW: <<http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/hrdp>>

využít finanční výpomoci i v podobě dílčích plateb a to u zalesňování zemědělsky nevyužívaných půd.¹⁶

2.6.3 Národní dotace

Národní dotace představují národní zdroje, kterými Česká republika podporuje prostřednictvím dotačních programů udržování výrobního zemědělství a venkovského rozvoje. Národní dotace jsou rozděleny na dotace v zemědělství a potravinářství podle zásad. Dále jsou to dotace poskytované v oblasti vodního a lesního hospodářství. Podmínky pro poskytování dotací jsou stanoveny Ministerstvem zemědělství na příslušný kalendářní rok. Poskytování dotací musí být založeno na předcházejícím schváleném rozpočtu.¹⁷

V oblasti zemědělství, lesnictví a rybářství může o dotace žádat:

- zemědělský podnikatel, který je fyzickou nebo právnickou osobou,
- výrobce potravinářských produktů a krmiv,
- vlastník lesa, nájemník lesa, sdružení,
- osoba, která podniká v oblasti lesnictví,
- osoba, která podniká v oboru chovu ryb,

Dotace jsou čerpány například na nákup nových a efektivnějších technologií, modernějších strojů a rekonstrukci budov. Mohou se použít i na podporu ochrany vodního prostředí a zdraví ryb. Dotace se využívají také na nákup lesnické techniky, vybudování lesnické infrastruktury. Velké využití mají i v oblasti vývoje nových

---

¹⁶ Státní zemědělský intervenční fond [online]. c2000-2010. Dostupné z WWW: <<http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/op>>

¹⁷ Národní dotace [online]. c2009-2010. Dostupné z WWW: <<http://www.eagri.cz/dotace/národní-dotace/>>

produktů, postupů a technologií. Další možnost pro čerpání dotace představuje investice do zpracování biomasy.¹⁸

Maximální výše dotace na jednoho příjemce činí 90 miliónů korun za období od roku 2007 do roku 2013.

Příspěvek Evropské unie tvoří 75 % veřejných zdrojů a Česká republika přispívá 25 % veřejných zdrojů.

Dotace na jeden projekt je stanovena částkou způsobilých výdajů v rozmezí od 100 tisíc korun do 30 miliónů korun.¹⁹

Výše dotace na zalesňování zemědělské půdy je následovně rozdělena:

- listnaté dřeviny tvoří 2590 euro/ ha,
- jehličnaté dřeviny tvoří 1954 euro/ ha,
- travnaté porosty tvoří 149 euro/ ha za kalendářní rok,
- orná půda, chmelnice, vinice, ovocný sad, školka, zelinářská zahrada tvoří 294 euro/ ha, pokud byl žadatel v době zalesnění zemědělským podnikatelem a 149 euro/ ha pokud nebyl.²⁰

2.7 Obecné podmínky pro poskytování dotací

Pravidla pro poskytování dotací na projekty Programu rozvoje venkova ČR na období 2007 - 2013 upravuje Ministerstvo zemědělství ČR. Podmínky pro přidělování dotací jsou stanoveny na základě nařízení Rady (ES) zákonem

---

¹⁸ Zemědělství, Lesnictví, Rybářství [online]. c2008. Dostupné z WWW: <<http://www.renards.cz/zemedelstvi-lesnictvi-rybarstvi>>

¹⁹ Podpora, dotace – Modernizace zemědělských podniků [online]. 1997-2010. Dostupné z WWW: <http://www.businessinfo.cz/cz/podpory-a-dotace/modernizace-zemedelskych-podniku-6-kolo/716/>>

²⁰ Metodika k provádění nařízení vlády č. 239/2007 Sb. [online]. Praha: Ministerstvo zemědělství, 2008. [2010-04-27]. Dostupný z WWW: <<http://www.eagri.cz/>>. ISBN 978-80-7084-788-6

č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD). Dotace o financování společné zemědělské politiky na základě Programu rozvoje venkova na období 2007-2013 (PRV) z roku 2007 jsou schválené Evropskou komisí, upraveny zákonem č.1290/2005.

2.7.1 Obecné podmínky – část A

Obecné podmínky pro poskytování dotací jsou tvořeny několika částmi:

- Základní pojmy a zkratky.
- Osy, priority a opatření/podopatření Programu rozvoje venkova.
- Obecná ustanovení pro poskytnutí dotace v rámci Programu rozvoje venkova.
- Žadatel/Příjemce dotace.
- Žádost o dotaci.
- Dohoda o poskytnutí dotace v rámci Programu rozvoje venkova.
- Způsobilé výdaje.
- Věcné plnění ze strany žadatele/příjemce dotace.
- Leasing.
- Provádění změn (pokud není ve specifických podmínkách Pravidel uvedeno jinak).
- Zadávání zakázek žadatelem/příjemcem dotace.
- Žádost o proplácení výdajů projektu.
- Kontrola dodržování podmínek PRV.
- Způsob účtování o poskytované dotaci.
- Snížení částky dotace.

- Závěrečná ustanovení.
- Platnost a účinnost.²¹

2.7.2 Specifické podmínky – část B

Obsahují opatření I. 3. 4 Využívání poradenských služeb.

Tuto část tvoří následující podmínky:

Popis opatření – opatření se vztahují k ose I a zároveň k ose II, kdy hlavní náplní těchto opatření je podpora, rozdělená následovně:

- finanční podpora pro zemědělce, jež slouží ke krytí nákladů vzniklých užíváním zemědělského poradenského systému. Tento systém poskytuje poradenské služby zemědělcům a radí jak hospodařit, využívat cross-compliance nebo jak dodržovat zásady zemědělské praxe,
- finanční podpora vlastníkům lesa a nájemcům lesa v poradenství legislativy, a k šetrnému způsobu hospodaření v lesích.

Záměry – tato část neobsahuje projektové záměry.

Definice příjemce dotace:

- příjemcem dotace může být zemědělský podnikatel, který je fyzickou nebo právnickou osobou, která provozuje zemědělskou výrobu jako činnost samostatnou, provozující vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku,
- příjemcem dotace je také hospodařící osoba, vlastník nebo nájemce lesa, která je fyzickou nebo právnickou osobou.

---

²¹ Ministerstvo zemědělství ČR [online]. c2008. Dostupné z WWW: <<http://www.mskis.cz/documents/doc53.pdf>>

Druh a výše dotace:

- jedná se o přímou nenávratnou dotaci,
- její financování je podílové,
- dotace je poskytována v maximální výši 60 – 80% způsobilých výdajů, kdy žadatel žádá 80 % výše dotace,
- způsobilé výdaje, ze kterých se dotace poskytují, tvoří maximální výši 1500 Euro, to znamená asi 40 tisíc Kč,
- příspěvek Evropské unie tvoří 75 % veřejných zdrojů,
- příspěvek České republiky tvoří 25 % veřejných zdrojů,
- pro období 2007 – 2013 je maximální výše dotace na jednoho příjemce 315 tisíc Kč.

Výdaje způsobilé k spolufinancování:

Jedná se o výdaje, které jsou realizované od registrace Žádosti o dotaci do data předložení Žádosti o proplacení. Mezi tyto výdaje spadá například nákup poradenských služeb nebo DPH v případě, že jde o neplátce DPH.

Formy financování:

Jsou rozděleny do dvou základních forem:

- bezhotovostní platby,
- hotovostní platby.

Kritéria přijatelnosti.

Každá Žádost o dotaci z Programu rozvoje venkova musí být doplněna čestným prohlášením žadatele - jak fyzické, tak i právnické osoby. Čestné prohlášení

žadatele musí obsahovat nejen pravdivé údaje uvedené v žádosti, dokumenty s platnou právní úpravou, ale také splnění všech podmínek pro poskytování dotací.²²

2.8 Státní instituce v oblasti zemědělství

Mezi státní instituce, které se zabývají oblastí zemědělství, patří Organizace zřízené Ministerstvem zemědělství a Výzkumné ústavy Ministerstva zemědělství.

2.8.1 Státní Organizace zřízené Ministerstvem zemědělství

Mezi tyto organizace patří například Česká akademie zemědělských věd, Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský a Státní zemědělská a potravinářská inspekce.

Česká akademie zemědělských věd

Jedná se o odbornou a společenskou instituci, zřízenou Ministerstvem zemědělství k 1. 1. 1993 jako příspěvková organizace. Působí na území České republiky a je považována za vědecký poradní orgán Ministerstva zemědělství.

Hlavní náplní této instituce je soustřeďování pracovníků zemědělského výzkumu, vývoje a vzdělávání se zaměřením na rozvoj zemědělství. Dalším jejím cílem je ovlivňování vědecké úrovně výzkumné činnosti, prohloubení vzdělávání v oblasti, v níž působí, a také co nejúčinněji šířit dosažené vědecké poznatky.

Hlavní cíle ČAZV:

- formulace strategie, struktury a stanovení priorit zemědělského výzkumu,
- mezinárodní vědecká spolupráce na evropské a světové úrovni,
- šíření výsledků vědecké a výzkumné činnosti a transformace těchto výsledků do praxe,

---

²² Ministerstvo zemědělství ČR [online]. c2008. Dostupné z WWW: <<http://www.mskis.cz/documents/doc53.pdf>>

- odpovědnost za vedení odborných vědeckých časopisů.

Výkonnými orgány České akademie zemědělských věd je Předsednictvo, Rada, tajemník, sekretariát. Předsednictvo a Rada jsou voleni členy odborů. Rada je nejvyšší orgán ČAZV a tvoří ji Předsednictvo, zvolení zástupci odborů a přizvaní hosté s hlasem poradním. Činnost ČAZV zabezpečují odbory, které jsou následovně rozčleněny:

Odbor rostlinné výroby (100 členů), Odbor rostlinolékařství (72 členů), Odbor živočišné výroby (74 členů), Odbor veterinárního lékařství (33 členů), Odbor zemědělské techniky, energetiky a výstavby (54 členů), Odbor potravinářské technologie a techniky (28 členů), Odbor výživy obyvatelstva a jakosti potravin (48 členů), Odbor ekonomiky, řízení, sociologie a informatiky (43 členů), Odbor lesního hospodářství (41 členů), Odbor pedologie (35 členů) a Odbor vodního hospodářství (71 členů).²³

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský²⁴

Jedná se o specializovaný orgán státní správy, je organizační složkou státu a správním úřadem. Patří mezi instituce zřízené Ministerstvem zemědělství a je upraven zákonem č. 147/2002 Sb. o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých souvisejících zákonů.

Hlavní náplní je výkon správního řízení. Provádí také správní činnost, zabývá se odbornými a zkušebními výkony. Vykonává též kontrolu a dozor v oblasti krmiv, půdy a výživy rostlin nebo trvalé kultury.

---

²³ Česká akademie zemědělských věd [online]. c2006. Dostupné z WWW:<<http://www.cazv.cz/>>

²⁴ Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský [online]. c2009. Dostupné z WWW: <<http://www.ukzuz.cz/>>

Státní zemědělská a potravinářská inspekce

Je to organizační složka státu a zejména orgán státního dozoru především v oblasti kontroly zdravotní nezávadnosti, jakosti potravin a jejich řádnému označování. Je zřízena Ministerstvem zemědělství.

Hlavní náplní této instituce je kontrola potravin a surovin užitých k jejich výrobě. Zaměřuje se zejména na zemědělské a tabákové výrobky. Kontrola potravin je upravena zákonem č. 110/97 Sb. o potravinách a tabákových výrobcích. Kontrola zdravotní nezávadnosti se vztahuje především na mikrobiologické požadavky a obsah látek, které jsou v potravinách obsaženy. V případě kontroly jakosti se instituce zabývá prověřováním analytických znaků prostřednictvím kontroly obsahu tuku, cukru nebo vlhkosti. Účelem této kontroly je, aby výrobky byly správně označovány.²⁵

2.8.2 Výzkumné ústavy Ministerstva zemědělství

Mezi hlavní ústavy, které se zabývají zemědělskou problematikou, patří například Výzkumný ústav potravinářský, Výzkumný ústav zemědělské techniky nebo Výzkumný ústav živočišné výroby.

Výzkumný ústav potravinářský

Jedná se o veřejnou výzkumnou instituci zřízenou zřizovací listinou Ministerstva zemědělství od 1. 1. 2007.

Zabývá se řešením úkolů základního a aplikovaného výzkumu zaměřeného na chemii, biochemii a technologii potravin. Jeho dalším cílem je snaha o zlepšení úrovně stravování. Zaměřuje se také na zlepšení postupů při zpracování potravin od začátku jejich výroby až po úplné dokončení výrobku. Mezi další jeho aktivity patří

---

²⁵ Státní zemědělská a potravinářská inspekce [online]. c2010. Dostupný z WWW: <<http://www.szpi.gov.cz/>>

i řešení výzkumných projektů z hospodářské činnosti, což představuje plnění zakázek nebo například poradenské a konzultační činnosti.²⁶

Výzkumný ústav zemědělské techniky

Jedná se o veřejnou výzkumnou instituci zřízenou Ministerstvem zemědělství, upravenou zákonem č. 341/2005 Sb. o veřejných výzkumných institucích.

Hlavní náplní této instituce je základní a aplikovaný výzkum, zaměřuje se na vývoj zemědělské techniky a technologie. Další činností VÚZT je ověřování výzkumných výsledků přenesených do praxe nebo poradenství v oblasti zemědělské výroby. Do kompetence energetického ústavu spadá testování, měření, analýza, kontrola a také odborné kurzy, školení a další vzdělávací záměry.²⁷

Výzkumný ústav živočišné výroby

Je veřejnou výzkumnou institucí zřízenou Ministerstvem zemědělství. Zastupuje Českou republiku v Evropském sdružení pro živočišnou výrobu (EAAP) a také spolupracuje s OSN-FAO v programu využití a ochrany genetických zdrojů hospodářských zvířat.

Ústav je zaměřen na obory zootechnického výzkumu a biologických a biotechnických základů živočišné výroby. Hlavní jeho činností je základní a aplikovaný výzkum, jenž se týká především genetiky, šlechtění zvířat, kvality živočišných produktů nebo technologií chovu.²⁸

2.8.3 Pozemkový fond České republiky

Pozemkový fond ČR je jedna z dalších institucí, která operuje v oblasti zemědělství. Je to právnická osoba zapsaná v Obchodním rejstříku, zřízená Českou

---

²⁶ Výzkumný ústav potravinářský [online]. c2010. Dostupný z WWW: <<http://www.vupp.cz/czvupp/index.htm>>

²⁷ Výzkumný ústav zemědělské techniky [online]. c2006. Dostupná z WWW: <<http://www.vuzt.cz/>>

²⁸ Výzkumný ústav živočišné výroby [online]. c2010. Dostupné z WWW: <<http://www.vuzv.cz/>>

národní radou a upravená zákonem č. 569/1991 Sb. o Pozemkovém fondu ČR. Orgány PF ČR jsou ředitel a dozorčí rada volená Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky. Poslanecká sněmovna má svůj zemědělský výbor.

Hlavní funkcí PF je správa státních zemědělských nemovitostí, kterými jsou budovy, stavby a pozemky.

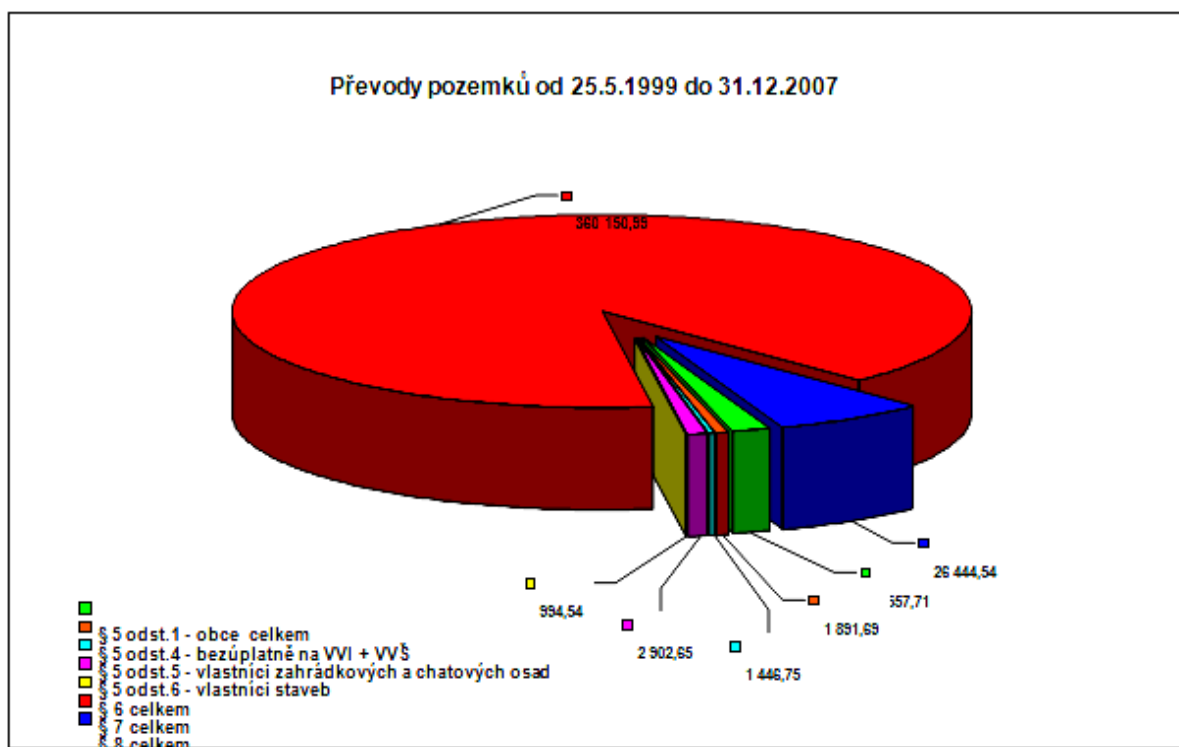
Každý rok probíhají veřejné nabídky pozemků podle zákona o půdě, kdy např. v roce 2007 bylo oprávněným osobám poskytnuto 3 tisíce ha náhradních pozemků. Evidentní však byl nízký zájem oprávněných osob, jelikož zájemci se přihlásili pouze o 1 tisíc ha. Podle § 7 odst. 5 zájemci využili pouze 1,12 % z celkové nabídky pozemků.

K dalším činnostem PF patří také odstátňování zemědělských pozemků podle zákona o prodeji půdy. Od roku 1999 Pozemkový fond převedl v celkovém objemu 559 tisíc pozemků s výměrou nad 400 tisíc ha., z toho prodal 540 tisíc pozemků s výměrou 393 tisíc ha a 19 tisíc pozemků o výměře 7,3 ha převedl na veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné instituce a obce.²⁹

---

²⁹ Pozemkový fond [online]. c1991-2010. Dostupné z WWW: <<http://www.pfcr.cz/>>

Graf 1: Převody pozemků PF ČR

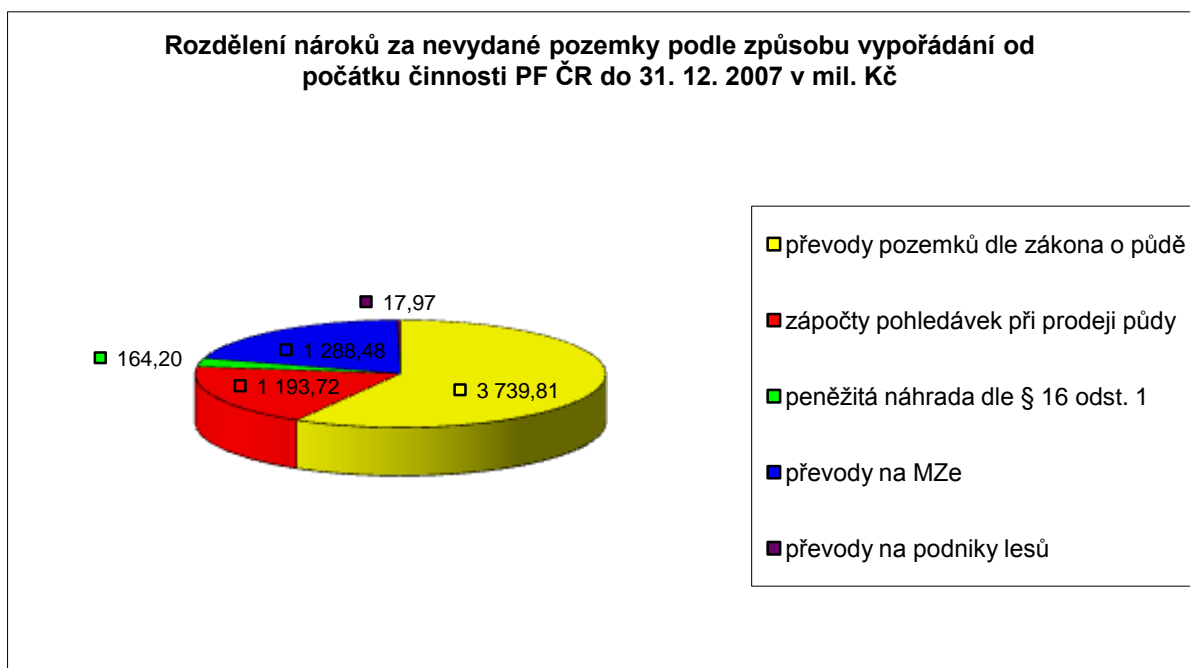

Pramen: Pozemkový fond ČR – Výroční zpráva za rok 2007

PF ČR se také zabývá činnostmi jak se vypořádat s nároky na peněžitě náhrady, které jsou spojeny s nevydanými pozemky. Řídí se § 16 odst. 1 zákona o půdě. Převodem pozemků k 31. 12. 2007 PF ČR vypořádal nároky za nevydané pozemky v celkovém objemu 4 933,53 mil. Kč, což znamená v přepočtu 95 757,30 ha převedených pozemků.

Nároky oprávněných osob ze zákona o půdě na převod pozemků jsou vedeny v korunách a jsou považovány za výhodnější než vypořádávání nároků za nevydané pozemky ve výměře. Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s PF ČR poskytovalo těmto oprávněným osobám za nevydané pozemky finanční náhradu. Podle zákona č. 178/2006 Sb., vznikla PF ČR povinnost poskytovat peněžitou náhradu za nevydané pozemky.

Graf 2: Rozdělení nároků za nevydané pozemky

Pramen: Pozemkový fond ČR – Výroční zpráva za rok 2007

Ministerstvo zemědělství spadá do organizačních složek státu. Dalšími představiteli organizačních složek státu spolu s ministerstvy jsou jiné správní úřady, soudy, Ústavní soud, státní zastupitelství, Nejvyšší kontrolní úřad, Kancelář prezidenta republiky, Úřad vlády České republiky, Kancelář veřejného ochránce práv, Akademie věd České republiky, Grantová agentura České republiky a jiná zařízení, o kterých to stanoví zvláštní předpis.³⁰

³⁰ Pramen: HALÁSEK, D.; LENERT, D. Ekonomika veřejného sektoru (vybrané kapitoly). 1. vydání. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita, 2008. 238 s. ISBN 978-80-248-1854-2

3 ANALÝZA SOUKROMÉHO ZEMĚDĚLCE

V této kapitole budu analyzovat celkové hospodaření konkrétního zemědělce. Podstatou bude rozvést jeho aktivity a využívání dotací v rámci jeho hospodaření. Zaměřím se na jeho konkrétní výměru a kultury, které obhospodařuje s cílem vyčíslit výnosy a náklady z této činnosti. Budu zjišťovat, jestli jeho způsob hospodaření je pro jeho podnikání efektivní a popřípadě budu hledat možnosti lepšího využití dotací. Také se budu věnovat konkrétním typům dotací, které tento zemědělec využívá. Poslední bod této kapitoly představuje zaměření na dotace jiného typu, kde se snažím zjistit, jak by vypadalo jeho hospodaření s tímto typem dotací a jaké by byly na základě těchto údajů jeho výnosy a náklady.

3.1 Dotace soukromého zemědělce

Mezi dotace, které čerpá tento soukromý zemědělec, patří dotace SAPS, TOP UP, dotace na integrovanou produkci ovoce a na zalesnění zemědělských půd. Prvním bodem bude charakteristika těchto dotací, na co se vztahují a jaké jsou jejich základní sazby a podmínky. V dalším bodě se zabývám tím, jak se tyto dotace využívají na konkrétní výměře hospodaření tohoto zemědělce.

3.1.1 Dotace SAPS

Jedná se o jednotnou platbu na plochu (Single Area Payment Scheme), o kterou může žádat fyzická nebo právnická osoba, která obhospodařuje zemědělskou půdu. Zároveň to musí být osoba, která je evidována ve využití zemědělské půdy podle užívatelských vztahů podle §3a a 3b zákona č. 252/1997 Sb. o zemědělství.

Pro poskytnutí této finanční podpory je podmínkou dodržení minimální výměry, na kterou může být poskytnuta podpora nejméně 1 ha zemědělské půdy. Půda musí být evidována od 1. 5. do 31. 8. kalendářního roku, kdy zemědělec v této době žádá o podporu a tuto půdu v tomto období také obhospodařuje.

Žadatel o finanční podporu musí v žádosti vykázt všechny plochy, které má v užívání, i v případě, že na ni nechce podporu uplatnit. V případě porušení této podmínky může dostat sankci a tím se sníží vyplácená podpora.

Žádost o dotaci SAPS musí být podána nejpozději do 15. května.

Mezi další podmínky pro poskytnutí dotace SAPS patří:

- neměnit kulturu travní porost na kulturu orná půda,
- nespalovat rostlinné zbytky na této půdě,
- nepěstovat širokořádkové plodiny na svažitých půdách,
- kejdu nebo močůvku zapracovávat nejpozději do 24 hodin po aplikaci,
- nerušit krajinné porosty.

Tab. 3. 1. Dotace SAPS se vztahují na tyto kultury:

Typy kultur	Označení kultur
Orná půda	R
Travní porost - stálé pastviny	T - SP
Travní porost - ostatní	T
Vinice	V
Chmelnice	C
Ovocný sad	S

Pramen: SZIF

Výše dotace se vypočítá jako základní sazba na 1 ha zemědělské půdy (Kč) krát zjištěná plocha zemědělské půdy (ha).

Sazba je vypočtena na základě redukčního koeficientu podle článku 143b Nařízení rady (ES) č. 1782/2003. Zjištěná plocha je plocha, u které byly splněny všechny podmínky.

Tab. 3. 2. Přehled sazeb SAPS od roku 2004 do roku 2009

Sazba/Rok	Koeficient kultur Kč/ha
Sazba pro rok 2004	1 830,40 Kč/ha
Sazba pro rok 2005	2 110,70 Kč/ha
Sazba pro rok 2006	2 517,80 Kč/ha
Sazba pro rok 2007	2 791,50 Kč/ha
Sazba pro rok 2008	3 072,70 Kč/ha
Sazba pro rok 2009	3 710,00 Kč/ha

Pramen: SZIF

Za období od roku 2004 do roku 2009 se výše koeficientu na poskytování podpory těchto kultur značně zvýšila.³¹

3.1.2 Dotace TOP UP

Jedná se o doplňkovou dotaci k jednotné platbě na plochu SAPS. Je upravena nařízením vlády, které stanovuje podmínky pro poskytování těchto doplňkových plateb. Podmínky pro poskytnutí dotace TOP UP jsou shodné s podmínkami pro platbu SAPS. Znamená to také, že pokud nebude přidělena žadateli finanční podpora SAPS, nebude mít nárok ani na podporu TOP UP.

Žádost o poskytnutí dotace TOP UP je nutné odevzdat nejpozději do 15. května.

Podmínky pro poskytování dotace TOP UP:

- půdní výměra minimálně 1 ha
- evidence v LPIS
- obhospodařování po celou dobu vedení evidence

---

³¹ Státní zemědělský intervenční fond [online]. c2000-2010. Dostupné z WWW: <<http://www.szif.cz>>

Tab. 3. 3. Přehled sazeb TOP UP od roku 2007 do roku 2009 pro zemědělskou půdu

Sazba/Rok	Koeficient kultur Kč/ha
Sazba pro rok 2007	1 755,10 Kč/ha
Sazba pro rok 2008	1 341,40 Kč/ha
Sazba pro rok 2009	1 184 Kč/ha

Pramen: SZIF

Koeficient doplňkové dotace TOP UP se s postupným zvyšováním sazby SAPS každoročně snižuje.

Dotace TOP UP se vztahují nejen na zemědělské kultury, ale jsou využívány i pro chov ovcí, skotu a koz.³²

Dotace TOP UP pro rok 2007

Dotace TOP UP pro rok 2007 zahrnují dotace na len na vlákno, chmel na zemědělskou půdu, plodiny na zemědělskou půdu a brambory pro výrobu škrobu. V případě, že zemědělec chová zvířata, může tyto dotace získávat také na chov skotu, ovcí a koz.

Dotace TOP UP pro rok 2008

Dotace TOP UP pro rok 2008 zahrnují dotace na pěstování lnu na vlákno, chmelu na zemědělskou půdu, na stav chmelu k 31. 3. 2007. Do těchto dotací jsou zahrnuty i dotace na pěstování brambor pro výrobu škrobu a dotace na zemědělskou půdu. Pokud zemědělec chová zvířata, může uplatnit dotace TOP UP na platby na přežvýkavce k 31. 3. 2007, platby na chov krav bez tržní produkce mléka a na chov ovcí a koz.

Dotace TOP UP pro rok 2009

Dotace TOP UP pro rok 2009 jsou poskytovány na pěstování lnu na vlákno, chmelu na zemědělskou půdu, na stav chmelu k 31. 3. 2007, platbu na zemědělskou

---

³² Státní zemědělský intervenční fond [online]. c2000-2010. Dostupné z WWW: <<http://www.szif.cz>>

půdu a na brambory na výrobu škrobu. V oblasti živočišné produkce se vztahují na platby na přežvýkavce k 31. 3. 2007, na platby na chov krav bez tržní produkce mléka a na chov ovcí a koz.

Tab. 3. 4. Přehled součtu dotací SAPS a TOP UP

Celkový součet dotace SAPS + TOP UP	
Sazba/Rok	Dotace Kč/ha
2007	4 546,60
2008	4 414,10
2009	4 894

Pramen: SZIF, Vlastní zpracování

3.1.3 Dotace na integrovanou produkci ovoce

Pokud zemědělec má zájem využívat tento typ dotací, musí splňovat následující podmínky:

- Na celé výměře ovocných sadů nesmí aplikovat přípravky na ochranu rostlin, které obsahují alespoň jednu zakázanou účinnou látku.
- V rozsahu, který odpovídá použité pěstební technologii, musí provádět pravidelný řez k prosvětlení. U korun ovocných stromů je to v období od 1. června do 15. srpna. U ovocných keřů je to v období od 1. května do 30. června.
- Musí vést v období od 1. 3. do 31. 10. každodenní záznamy o vývoji teploty a vlhkosti vzduchu pomocí technických zařízení, mezi které patří vlhkoměr, maximo-minimální teploměr, měřič teploty a vzdušné vlhkosti a meteorologická stanice.
- Musí sledovat výskyt škodlivých organismů v ovocném sadu pomocí následujících prostředků (Feromonové lapače, Lepové desky, Světelné lapače, Nasávací a zemní pasti, Zařízení ke sklepávání škodlivých organismů, Optické vodní lapače).

- Žadatel musí zajistit prostřednictvím odborně způsobilé osoby, která má osvědčení o akreditaci, odběr vzorků půdy z půdních bloků a rozbor těchto vzorků za účelem zjištění dodržení limitu obsahu chemických látek.
- Žadatel musí každoročně provést odběr vzorků ovoce z převládajícího pěstovaného druhu ovocného stromu o minimální hmotnosti 1 kg na každých 20 ha ovocného sadu. Musí zajistit rozbor těchto vzorků odborně způsobilou osobou za účelem zjištění dodržení limitu obsahu chemických látek.
- Musí zajistit, aby průměrný počet životaschopných jedinců ovocných stromů a keřů na 1 ha osázené plochy daný druhem dřevin neklesl u jaderovin pod 500 kusů, u peckovin pod 200 kusů a u bobulovin pod 2000 kusů.

Integrovaná produkce je součástí agroenvironmentálního opatření, které vytváří postupy šetrné k životnímu prostředí. Zahrnuje nejen sady a vinice, ale patří sem i orná půda, na níž může zemědělec pěstovat zeleninu.

Výše dotace na integrovanou produkci ovoce je pro rok 2009 částka 435 Euro/ha, po přepočtu kurzem tato dotace činí 11668,8 Kč/ha. Pro rok 2010 zůstává výše dotace stejná.³³

3.1.4 Dotace na zalesnění zemědělských půd

Dotace na zalesňování zemědělské půdy se řídí nařízením vlády, zákonem č. 239/2007 Sb., o stanovení podmínek pro poskytování dotací na zalesňování zemědělské půdy § 2.

Dotace tohoto typu se vztahují na následující dotace:³⁴

- dotace na založení lesního porostu,

---

³³ Státní zemědělský intervenční fond [online]. c2000-2010. Dostupné z WWW: <<http://www.szif.cz>>

³⁴ Dotace a programy [online]. c2009-2010. Dostupné z WWW: <<http://www.eagri.cz/public/eagri/dotace/narodni-dotace/dotace-v-lesnim-hospodarstvi/>>

- dotace na péči o lesní porost, kterou zemědělec může čerpat po dobu 5 let a vztahuje se pouze na výměru, na kterou byla poskytnuta dotace na zalesnění,
- dotace na ukončení zemědělské výroby na zalesněné ploše, která může být poskytována po dobu 15 let a je poskytována na výměru, na níž byla poskytnuta dotace na zalesnění.

Dotace na zalesnění, na péči o lesní porost i náhrada na ukončení zemědělské výroby nemůže být poskytnuta zemědělci, který chce uplatnit tyto dotace na pozemku, který spadá do území hlavního města Prahy. Nařízení je platné podle zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze.

Podporu na zalesňování zemědělské půdy může využívat jak vlastník nebo spoluvlastník pozemku, tak nájemce i spolunájemce pozemku.

Plocha na zalesňování půdy musí mít minimální výměru 0,5 ha souvislé plochy, pokud zalesňovaná plocha nepřiléhá k lesnímu pozemku.

Žádost o poskytnutí dotace na zalesňování zemědělské půdy musí být odevzdána nejpozději do 30. listopadu toho roku, ve kterém chce žadatel daný pozemek zalesnit.

Žádost o péči a náhradu se podává nejpozději do 15. května příslušného roku.

Tab. 3. 5. Přehled sazeb na první zalesňování zemědělské půdy pro rok 2009

První založení lesního porostu		
Kultura	Základní sazba Euro/ha	Sazba v LFA Euro/ha
Jehličnatý porost	1 954	2 233
Listnatý porost	2 590	2 961
Dotace na péči o založený porost po dobu 5 let	437	

Pramen: SZIF, Vlastní zpracování

Další přehled znázorňuje sazby na ukončení zemědělské výroby v případě, zda zemědělec je nebo není podnikatelem.

Tab. 3. 6. Přehled sazeb na ukončení hospodaření na zemědělské půdě

Náhrada na ukončení zemědělské výroby po dobu 15 let		
Kultura	Základní sazba Euro/ha	
	Podnikatel v zem.	Nepodnikatel v zem.
Travní porost	149	149
Orná půda	294	149

Pramen: SZIF, Vlastní zpracování

3.2 Hospodaření soukromého zemědělce

Soukromý zemědělec hospodaří v podmínkách méně příznivých oblastí (LFA). K hospodaření využívá dotace SAPS, TOP UP, dotace na integrovanou produkci a na zalesnění zemědělských půd.

Hospodaří na švestkových sadech, trvale travnatých porostech, porostu smrku ve věku 30 a 60 let, zabuřenělé holině a na zabahněných rybnících.

3.2.1 Výnosy zemědělce

V roce 2009 zemědělec čerpá dotace SAPS a TOP UP, ze kterých získává výnosy. Zemědělec má k dispozici 20 ha zemědělské půdy, na kterou může získat dotaci SAPS ve výši 3710 Kč/ha a dotaci TOP UP, která činí 1184 Kč/ha. Celkový výnos z těchto dotací na výměru 20 ha je celková částka ve výši 4894 Kč/ha. Pro znázornění a lepší orientaci je k dispozici následující tabulka, která zobrazuje celkový výnos z dotace SAPS a TOP UP pro rok 2009 při výměře 20 hektarů zemědělské půdy.

Tab. 3. 7. Výnosy za zemědělskou půdu

Kultura	Typ dotace		Výnos za rok 2009		Výnosy celkem Kč/ha k 31.12.2009
	SAPS Kč/ha	TOP UP Kč/ha	SAPS Kč/ha	TOP UP Kč/ha	
Zemědělská půda 20 ha	3 710	1 184	74 200	23 680	97 880

Pramen: Autor

V oblasti agroenvironmetální opatření (AEO) zemědělec čerpá dotace na integrovanou produkci, která činí 435 Euro/ha = 11668,8 Kč/ha a je určena na ovocné sady. Zemědělec má k dispozici 6,25 ha švestkových sadů. Pro přepočet dotací z EU byl použit kurz pro rok 2009 – 26,825 Kč/1Euro.

Tab. 3. 8. Výnosy za ovocné sady

Kultura	Typ dotace	Výnos Kč/ha
	Integrovaná produkce Kč/ha	
Švestkové sady 6,25 ha	11 668,80	72 930

Pramen: Autor

Dotace na zalesnění zemědělské půdy v méně příznivých oblastech je rozdělena na listnaté a jehličnaté stromy. Zemědělec v této oblasti hospodaří na 2,57 ha. Výše dotace pro listnaté stromy je 2961Euro/ha v LFA, po přepočtu 79428,83 Kč/ha. Výše dotace na jehličnaté stromy je 2233 Euro/ha v LFA, což činí 59900,23 Kč/ha.

Tab. 3. 9. Výnosy za trvale travnaté porosty v roce 2007

Kultura	Typ dotace	Výnos za rok 2009 Kč/ha	Výnosy celkem Kč/ha
	Dotace na zalesnění zemědělské půdy		
1,285 ha listnatého stromu	79 428,83	102 066,05	179 037,85
1,285 ha jehličnatého stromu	59 900,23	76 971,80	

Pramen: Autor

Dotace na trvale travnaté porosty zemědělec začal čerpat v roce 2007 a tento typ dotací může využít na období 5 let, to znamená do roku 2011.

Další výnosy zemědělec čerpá z dotace o péči o travnatý porost, kde může získat dotaci o částce 437 Euro/ha, po přepočtu 11 722,53 Kč/ha. Dotaci má nárok čerpat po dobu 5 let.

Tab. 3. 10. Výnosy za péči o travnatý porost za rok 2009

Kultura	Typ dotace	Výnos za rok 2009 Kč/ha
	Dotace na péči o travnatý porost	
2,57 ha travnatého porostu	11 722,53	30 127

Pramen: Autor

Dotace na zalesnění zemědělské půdy zahrnují také dotaci na náhradu na ukončení zemědělské výroby, která je poskytovaná na období 15 let. Náhrada je rozdělena na travnaté porosty a ornou půdu. Při rozdělení hraje důležitou roli fakt, je-li zemědělec podnikatelem nebo nepodnikatelem v zemědělství.

Tento soukromý zemědělec je podnikatelem v zemědělství a hospodaří na travnatých porostech, tudíž má nárok na náhradu na ukončení zemědělské výroby ve výši 149 Euro/ha, to je po přepočtu 3 997 Kč/ha.

Tab. 3. 11. Výnosy za náhradu na ukončení zemědělské výroby

Kultura	Typ dotace	Výnos za rok 2009 Kč/ha
	Náhrada na ukončení zemědělské výroby	
2,57 ha travnatého porostu	3 997	10 272,30

Pramen: Autor

Tento soukromý zemědělec má dále k dispozici dalších 20 ha zemědělské půdy, kterou následovně rozděluje. Největší část o výměře 15 ha pronajímá ostatním zemědělcům a účtuje si za pronájem 600Kč/ha. Další část zemědělské půdy – konkrétně 0,75 ha tvoří zabahněné rybníky, které ovšem jsou nevyužívané a zemědělec s nimi nehospodaří. Zbytek zemědělské půdy 4,25 ha leží ladem a nepřináší zemědělci žádný výnos. V tomto případě zemědělec nehospodaří efektivně. Pokud by na zbylé půdě začal hospodařit, mohl by čerpat na tuto plochu dotace SAPS a TOP UP.

Tab. 3.12. Výnosy z pronájmu

Kultura	Pronájem Kč/ha	Výnos Kč/ha
15 ha zemědělské půdy	600	9000

Pramen: Autor

Nevyužitá zemědělská půda s výměrou 4,25 ha a 0,75 ha zabahněných rybníků nepřináší zemědělcům žádný výnos, protože je nevyužívá a nechává je ležet ladem. V případě, že by začal hospodařit na výměře 4,25 ha půdy a nechal ji zalesnit, mohl by na ni získat dotace.

Dotace na zalesnění prvního porostu v méně příznivých oblastech činí u jehličnatých porostů 2 233 Euro/ha a u listnatých porostů 2 961 Euro/ha. Pokud by na celé ploše 4,25 ha zalesnil pozemek půl jehličnatými a půl listnatými porosty, získal by následující výnos.

Tab. 3. 13. Dotace na zalesnění půdy

Kultura	Typ dotace	Výnos Kč/ha Kč/ha	Výnosy celkem Kč/ha
	Dotace na zalesnění zemědělské půdy Kč/ha		
2,125 ha listnatého stromu	79 428,83	168 786,30	296 074,30
2,125 ha jehličnatého stromu	59 900,23	127 288,00	

Pramen: Autor

Zemědělec by mohl také využít svých 0,75 hektarů zabahněných rybníků a získat dotace z Ministerstva životního prostředí, pokud by měl zájem tyto rybníky odbahnit a měl výměru více než 1 ha. Dotace na odbahnění rybníků jsou poskytovány o katastrální výměře 1 až 30 ha. Rozsah podpory zahrnuje úhradu výdajů na odbahnění maximálně 210 Kč na 1m³. Cílem poskytování dotace na odbahnění rybníků není výnos, ale zlepšení životního prostředí a bezpečnosti provozu rybníků.

Mezi jeho další hospodářské aktivity patří hospodaření na 5 ha lesů, které jsou rozděleny na 0,5 ha porostu smrku ve věku 60 let a 0,5 ha porostu smrku ve věku 30 let. Zbytek jsou 4 ha zabuřenělé holiny.

V tomto případě zemědělec nezískává žádný výnos, protože na zabuřenělou holinu nejsou poskytovány dotace.

Pokud by zvažoval kácení stromů, promítlo by se to do jeho nákladů. Ceny za kácení stromů jsou následující:

Tab. 3. 14. Ceny za kácení stromů

Kácení stromů/ks	Cena Kč/ks
1 strom	3 000
2 a více stromů	2 500
5 a více stromů	1 500
10 a více stromů	1 000

Pramen: Tomycar s. r. o., Autor

Pokud by zemědělec chtěl získat výnos z hospodaření na smrkových porostech, musel by stromy pokácet a poté dřevo prodat. Tím by mohl získat výnos ze smrkových porostů. V současné době se cena za kubík smrkového dřeva pohybuje kolem 800 Kč.

Zemědělec má také k dispozici objekt bývalé kotelny o zastavěné ploše 150m², kterou by chtěl dále využít na větší rekonstrukci technického zázemí pro zemědělskou výrobu. Jelikož jeho roční příjem z vlastní produkce není vyšší než 20000 Kč, je pravděpodobné, že na tento záměr nebude mít dostatečné finanční prostředky. Náklady na rekonstrukci takového objektu se mohou pohybovat i v několika desítkách tisíců korun. Vzhledem k výši ročního příjmu by rekonstrukce byla značným nákladem a to by se projevilo v celkovém jeho hospodaření. Jako lepší variantu bych volila pronájem tohoto prostoru, popřípadě prodej objektu.

3.2.2 Celkové výnosy soukromého zemědělce

Do celkových výnosů soukromého zemědělce budou započítány výnosy z jeho hospodářských aktivit. Výnos představuje peněžní částky, které podnikatel získává z veškerých svých činností za určité období. U tohoto konkrétního zemědělce se jedná o výnosy za období roku 2009. Zemědělské činnosti a jejich výnosy budou rozepsány v následující tabulce výnosů.

Tab. 3. 15. Celkové výnosy ze zemědělských dotací

Zemědělské činnosti	Množství ha	Výnos za rok 2009/Kč	Výnos celkem/Kč
Hospodaření na zemědělské půdě	20	97,880	220,209.00
Hospodaření na švestkových sadech	6.25	72,930	
Dotace na péči o travnatý porost	2.57	30,127	
Náhrada na ukončení zemědělské výroby	2.57	10,272	
Pronájem zemědělské půdy	15	9,000	

Pramen: Autor

Výnosy zemědělec získává nejen z dotací, ale i ze své produkce. Celkový výnos je vyjádřen částkou 220209 Kč.

Tab. 3. 16. Celkové výnosy z hospodaření zemědělce

Výnosy z poskytnutých dotací/Kč	220,209
Výnosy z prodeje dřeva/Kč	10,000
Výnosy celkem za rok 2009/Kč	230,209

Pramen: Autor

3.2.3 Náklady zemědělce

Při hospodaření vznikají zemědělci náklady z hospodářské činnosti, které zahrnují částky uvedené v následující tabulce. Náklady vznikají při hospodaření na zemědělské půdě, ovocných sadech a lesích.

Tab. 3. 17. Náklady na zemědělskou půdu

Náklady na zemědělskou půdu v roce 2009			
Množství/ha	Činnost	Sazba/Kč	Náklady/Kč
20	Údržba - sekání 2x v roce	700	28,000
	Dopravní náklady		60,000
Náklady celkem			88,000

Pramen: Autor

Mezi další náklady, které vznikají zemědělci, patří náklady na ovocné sady, které mají výměru 6,25 ha. V roce 2008 zemědělec vysázel 200 stromků na ploše 4,75 ha. Sazba za jeden stromek činí 108 Kč/ks. Celkový náklad za ovocné sady na tento rok byl vyčíslen na 102 600 Kč. Pro rok 2009 zemědělec na zbylé ploše 1,5 ha vysázel 200 stromků a náklady jsou následující:

Tab. 3. 18. Náklady na ovocné sady

Náklady na ovocné sady v roce 2009			
Množství/ha - ks	Činnost	Sazba Kč/ks	Náklady/Kč
1,5 ha - 200ks	Sázení stromků	108	32,400
200 ks	Oplocení stromků	15	3,000
200 ks	Kůl ke stromu	10	2,000
6,25 ha - 400 ks	Prohnojení	1	2,500
6,25 ha - 400 ks	Stříhání stromků	0.2	500
	Dopravní náklady		5,000
Náklady celkem			45,400

Pramen: Autor

Zemědělec hospodaří s lesy a vznikají mu náklady spojené s údržbou lesa, nátěrem stromů a těžbou dřeva. Pokos lesů provádí 2 krát do roka.

Tab. 3. 19. Náklady na lesy

Náklady na lesy pro rok 2009			
Množství/ ha - ks	Činnost	Sazba Kč/ks	Náklady/Kč
2,57 ha	Pokos 2x v roce	1000	5,140
8000 ks	Nátěr stromů	0.5	4,000
	Dopravní náklady + těžba		6,000
Náklady celkem			15,140

Pramen: Autor

Do celkových nákladů jsou započítány náklady na zemědělskou půdu, ovocné sady, lesy a administrativní náklady spojené s celkovým hospodařením.

Tab. 3. 20. Celkové náklady soukromého zemědělce

Náklady na zemědělskou půdu + dopravní náklady	88,000
Náklady na ovocné sady	45,400
Náklady na lesy	15,140
Administrativní náklady	50,000
Náklady celkem za rok 2009/Kč	198,540

Pramen: Autor

3.2.4 Výsledek hospodaření

Na základě celkových výnosů a nákladů soukromého zemědělce můžeme vyčíslit jeho výsledek hospodaření.

Tab. 3. 21. Výsledek hospodaření za rok 2009

Celkové výnosy/Kč	230,209
Celkové náklady/Kč	198,540
Zisk	31,669
Ztráta	0

Pramen: Autor

Výsledek hospodaření soukromého zemědělce za rok 2009 vykazuje zisk, to znamená, že zemědělec hospodaří dobře se svými pozemky.

4 NÁVRHY NA ZEFEKTIVNĚNÍ ČINNOSTI ZEMĚDĚLCE V KONTEXTU SOUČASNÝCH DOTAČNÍCH TITULŮ

V případě, že by 15 ha pouze pronajímal, měl by z tohoto pronájmu pouze výnos 9000 Kč. Pokud by zemědělec na svých 15 ha začal hospodařit, mohl by čerpat dotace SAPS a TOP UP na tuto plochu a jeho výnos by se zvýšil na 73410 Kč ve sledovaném roce. Čistý výnos by byl o něco nižší, protože by mu vznikly další náklady při hospodaření na této ploše. Hospodaření zemědělce by bylo efektivnější a výnosnější, pokud by na 15 ha své zemědělské půdy hospodařil.

Tab. 4. 1. Předpokládaný výnos ze zemědělské půdy

Kultura	Typ dotace		Výnos za rok		Výnosy celkem Kč/ha
	SAPS Kč/ha	TOP UP Kč/ha	SAPS Kč/ha	TOP UP Kč/ha	
Zemědělská půda 15 ha	3 710	1 184	55 650	17 760	73 410

Pramen: Autor

Další neefektivní způsob hospodaření spočívá v tom, že zemědělec hospodaří v LFA na trvale travnatých porostech a nechová zvířata. Pokud by měl minimální zatížení chovem dobytka, jeho efektivnost a výnosnost by značně vzrostla. Dotace na tyto ostatní oblasti činí 117 Euro/ha, po přepočtu 3138,53 Kč/ha.

V případě, že by se přihlásil na AEO k ošetřování trvale travnatých porostů, mohl by čerpat další dotace ve výši 112 Euro/ha, po přepočtu 3004,40 Kč/ha. Tímto způsobem by se jeho výnosy také zvýšily.

Tab. 4. 2. Výnosy z dalších dotací

Typ dotace	Sazba Kč/ha	Výnos Kč/ha	Výnos celkem Kč/ha
Dotace na LFA - oblast OA	3 138,53	35 088,77	68 677,97
AEO - dotace na TTP	3 004,40	33 589,20	

Pramen: Autor

Další navržené opatření ke zlepšení výnosnosti představuje přechod z Integrované produkce na systém ekologického zemědělství.

4.1 Dotace na zalesnění pozemky

V případě, že zemědělec hospodaří s lesy, může pro rok 2010 uplatňovat dotace na údržbu lesa a náhradu za zalesnění. Dotace na údržbu jsou poskytovány na období 5 let v částce 437 Euro/ha, to činí 11722,53 Kč. V dalších 15 letech může čerpat dotace ve výši 149 Euro/ha, po přepočtu kurzem 3996,25 Kč.

Pro lepší orientaci a vyčíslení těchto dotací jsem vypracovala následující hospodářský výhled do budoucna na období 5 a 15 let. Dotace jsou vyčísleny na celkovou výměru zalesňování zemědělské půdy. Zemědělec čerpá dotace na péči o travnaté porosty již od roku 2007, proto je následující výhled od roku 2007 do roku 2011.

Tab. 4. 3. Dotace na péči o lesy na období 5 let

Dotace na období 5 let			
Rok	Půda/ha	Dotace Kč/ha	Výnos Kč/ha
2007	2.57	11,722.53	30,126.90
2008	2.57	11,722.53	30,126.90
2009	2.57	11,722.53	30,126.90
2010	2.57	11,722.53	30,126.90
2011	2.57	11,722.53	30,126.90
Celkový výnos za období 5 let/Kč			150,634.50

Pramen: Autor

Pokud by zemědělec hospodařil na 2,57 ha lesa po dobu 5 let, mohl by čerpat dotace, které by mu přinesly za toto období výnos 150634,5 Kč. Pro výpočet dotací na období 5 a 15 let jsem použila jednotný kurz, proto jsou uvedené částky pouze orientační. Výnosy se budou každý rok lišit podle aktuálního kurzu.

Dotace na období 15 let jsou znázorněny také od roku 2007, kdy zemědělec začal dotace na péči využívat.

Tab. 4. 4. Dotace na péči o lesy na období 15 let

Dotace na období 15 let			
Rok	Půda/ha	Dotace Kč/ha	Výnos Kč/ha
2007	2.57	3,996.93	10,272.11
2008	2.57	3,996.93	10,272.11
2009	2.57	3,996.93	10,272.11
2010	2.57	3,996.93	10,272.11
2011	2.57	3,996.93	10,272.11
2012	2.57	3,996.93	10,272.11
2013	2.57	3,996.93	10,272.11
2014	2.57	3,996.93	10,272.11
2015	2.57	3,996.93	10,272.11
2016	2.57	3,996.93	10,272.11
2017	2.57	3,996.93	10,272.11
2018	2.57	3,996.93	10,272.11
2019	2.57	3,996.93	10,272.11
2020	2.57	3,996.93	10,272.11
2021	2.57	3,996.93	10,272.11
Celkový výnos za období 15 let/Kč			154,081.65

Pramen: Autor

4.2 Ekologické dotace

Podstatou ekologického zemědělství je moderní forma obhospodařování půdy bez chemických vstupů, které mají nepříznivý vliv na životní prostředí, zdraví lidí i hospodářských zvířat. Ekologické zemědělství je nedílnou součástí agrární politiky České republiky.

Tab. 4. 5. Sazby ekologického zemědělství³⁵

Sazby ekologického zemědělství Euro/ha	
Orná půda	155
Travní porosty	89
Vinice, ovocné sady	849
Zelenina	564

Pramen: SZIF

³⁵ Ekologické zemědělství [online]. c2009-2010. Dostupné z WWW: <<http://www.eagri.cz/public/eagri/zemedelstvi/legislative/ekologicke-zemedelstvi/>>

V případě, že zemědělec hospodaří v integrované produkci, a měl by zájem o převod zařazení z titulu integrovaná produkce do titulu ekologického zemědělství, musí podat novou žádost o zařazení. Pokud žadatel splňuje podmínky pro zařazení do titulu ekologického zemědělství podle § 7, nedokončení pětiletého období v titulu integrovaná produkce se nepovažuje za porušení podmínek. Přechodem na ekologické zemědělství se zemědělec zavazuje k uzavření nového pětiletého závazku. Závazek se vztahuje na minimálně stejnou výměru jako v závazku IP.

Ekologické dotace by mohl tento konkrétní zemědělec využít na ovocné sady a trvale travní porosty za předpokladu, že se začne zabývat chovem zvířat. Přechodem z IP na ekologické zemědělství může čerpat dotaci na ovocné sady, která je 849 Euro/ha, po přepočtu kurzem 22774,43 Kč/ha, a dotaci na travní porosty ve výši 89 Euro/ha, což je 2387,43Kč.

4.2.1 Vyčíslení hospodaření s ekologickými dotacemi

Pokud by zemědělec čerpal ekologické dotace, jeho výnosy z dotací by byly následující:

Tab. 4. 6. Přehled výnosů ekologických dotací

Kultura	Sazba Kč/ha	Výnos Kč/ha	Výnoc celkem Kč/ha
11,18 ha TP v EKO	2,387.43	26,691.47	169,031.66
6,25 ha Ovocné sady v EKO	22,774.43	142,340.19	

Pramen: Autor

Využívání ekologických dotací na ovocné sady je mnohem efektivnější a výnosnější než čerpání dotací integrované produkce. Návrh na zlepšení hospodaření zemědělce mu doporučuje stát se ekologem a začít chovat hospodářská zvířata.

4.2.2 Porovnání efektivnosti hospodaření

Porovnání výnosnosti s navrženými opatřeními soukromého zemědělce jsem znázornila v následujících tabulkách.

Tab. 4. 7. Celkové hospodaření zemědělce v LFA

Hospodaření zemědělce v LFA		
Předmět hospodaření	Výnos Kč	Výnos celkem Kč
Dotace SAPS + TOP UP	97,880	230,209
Integrovaná produkce 6,25 ha	72,930	
Dotace na péči o TP	30,127	
Náhrada na TP	10,272	
Pronájem 15 ha	9,000	
Vlastní produkce prodej dřeva	10,000	

Pramen: Autor

Výnos zemědělce je tvořen převážně dotacemi, které čerpá z národních dotací a dotací z Evropské unie.

Tab. 4. 8. Celkové hospodaření zemědělce v EKO

Hospodaření zemědělce v Ekologii + chov zvířat		
Předmět hospodaření	Výnos Kč	Výnos celkem Kč
Dotace SAPS + TOP UP	97,880	459,398
Dotace na péči o TP 2,57 ha	30,127	
Náhrada na ukončení TP 2,57 ha	10,272	
TP v EKO 11,18 ha	26,691	
Ovocné sady v EKO 6,25 ha	142,340	
Dotace na LFA	35,089	
AEO dotace na TTP	33,589	
Hospodaření 15 ha	73,410	
Vlastní produkce prodej dřeva	10,000	

Pramen: Autor

Na základě údajů v tabulkách je zřejmé, že pokud by zemědělec hospodařil v ekologickém zemědělství a choval zvířata, jeho výnosnost by byla mnohem vyšší a jeho hospodaření by bylo podstatně efektivnější.

Dalším aspektem umocňujícím výnosnost jeho hospodaření je nepronajímat 15 ha své zemědělské půdy jiným zemědělcům, ale využít tuto plochu pro vlastní hospodářskou činnost za účelem dosažení vyššího zisku.

Pokud zemědělec hospodaří v LFA, měl by také chovat zvířata, aby mohl využívat další dotace na ostatní oblasti. V případě, že se přihlásí na AEO k ošetřování trvale travnatých porostů, může získat další dotace.

Celkové hospodaření konkrétního zemědělce by mohlo být efektivnější s využitím ostatních dotačních programů.

4.3 Výhled do budoucnosti

Jako výhled do budoucích záměrů hospodaření soukromého zemědělce bych doporučila následující řešení.

- Zemědělec by mohl zvýšit výměru ekologického sadu minimálně na 15 ha a tím by se jeho výnos značně zvýšil.
- Mohl by získat další pozemky k pronájmu a uvažovat o nových aktivitách s dotační podporou v rámci Programu rozvoje venkova.
- Mohl by rekonstruovat objekt kotelny na sklad pro ovoce a nákup technologie na zpracování v rámci opatření I. 1. 1 stavby a technologie pro rostlinnou výrobu.
- Vhodné řešení pro zefektivnění činnosti zemědělce by mohlo být hospodaření v LFA na trvale travnatých porostech s chovem zvířat.
- Pro zlepšení výnosnosti by měl lépe využít svůj pozemek o výměře 15 ha, který pouze pronajímá a nezískává z něho dostatečné finanční prostředky.
- Mohl by uvažovat o nákupu dalších pozemků, na nichž by mohl pěstovat ovocné sady, popřípadě tyto pozemky zalesnit a tím získat další dotace a vyšší výnosnost ze svého hospodaření.

4.3.1 Výhled hospodaření zemědělce na období 10 let

V této části bych se ráda zaměřila na budoucí vývoj hospodaření zemědělce na období 10 let. Pomocí valorizace o 6 procent na každé částce, se kterou zemědělec hospodaří, bych vyčíslila, jaké by byly jeho dotace a výnosy po dobu 10 let. Do výhledu jsou zahrnuty všechny dotace, jež zemědělec čerpá, a výhled je vyčíslen na celkovou zemědělskou plochu, kterou má k dispozici. Vyčíslen bude také jeho maximální výnos z prodeje švestek, které pěstuje na ovocných sadech, a maximální výnos z prodeje dřeva. Pomocí valorizace také určím, jaké by zemědělec měl náklady v rozmezí 10 let.

Výhled dotací na období 10 let

Následující dotace jsou upraveny valorizací o 6 procent.

Tab. 4. 9. Výhled dotací

Dotace na 10 let						
Rok	SAPS	TOP UP	Péče o TP	Náhrada	IP	Celkem/Kč
2009	74,200	23,680	30,127	10,272	72,930	211,209
2010	78,652	22,259	31,935	10,888	77,306	221,040
2011	83,371	20,923	33,851	11,541	81,944	231,630
2012	88,373	19,668	35,882	12,233	86,861	243,017
2013	93,675	18,488	38,035	12,967	92,073	255,238
2014	99,296	17,379	40,317	13,745	97,597	268,334
2015	105,254	16,336	0	14,570	0	136,160
2016	111,569	15,356	0	15,444	0	142,369
2017	118,263	14,435	0	16,371	0	149,069
2018	125,359	13,569	0	17,353	0	156,281
2019	132,881	12,755	0	18,394	0	164,030

Pramen: Autor

Po dobu 10 let může zemědělec čerpat pouze dotace SAPS, TOP UP a náhradu na ukončení zemědělské výroby, určenou na dobu 15 let. Ostatní dotace uvedené v tabulce může čerpat zemědělec pouze po dobu 5 let podle stanovených podmínek Mze.

Výhled výnosů na období 10 let

Do následujícího výhledu jsem zařadila výnosy z vlastní produkce zemědělce, který hospodaří na 6,25 ha švestkových sadech. V roce 2009 stromy zasadil, tudíž předpokládaný výnos z prodeje švestek je v roce 2014. Z jednoho stromu se očekává prodej 30 kg švestek. Dalším výnosem hospodaření z vlastní produkce na 4 ha lesa je prodej dřeva, ze kterého prodává 20 kubíků dřeva. Pro následující výpočty jsem použila valorizaci o 3 procenta.

Tab. 4. 10. Výhled výnosů z vlastní produkce

Výnosy na 10 let			
Rok	Prodej švestek	Prodej dřeva	Výnosy celkem/Kč
2009	0	16,000	16,000
2010	0	16,480	16,480
2011	0	16,974	16,974
2012	0	17,483	17,483
2013	0	18,008	18,008
2014	225,000	18,548	243,548
2015	231,170	19,105	250,275
2016	238,703	19,678	258,381
2017	245,864	20,268	266,132
2018	253,240	20,876	274,116
2019	260,837	21,502	282,339

Pramen: Autor

Výhled nákladů na období 10 let

Do nákladů zemědělce jsou zahrnuty náklady na obhospodařování zemědělské půdy o výměře 20 ha, náklady na produkci ovoce na ovocných sadech o výměře 6,25 ha a náklady na lesy o výměře 2,57 ha. Náklady na ovocné sady zahrnují oplocení stromků, kůl ke stromku, prohnojení a stříhání o částce 7500Kč v roce 2009. V dalších letech náklad činní 3000 Kč za hnojení a stříhání do roku 2014, než stromy začnou plodit ovoce. Od roku 2014 se náklady zvýší na 60000 Kč. Ve výhledu na období 10 let jsou nákladové částky upraveny valorizací o 3 procenta.

Tab. 4. 11. Výhled nákladů z vlastní produkce

Výhled nákladů na 10 let				
Rok	Zemědělská půda	Ovocné sady	Lesy	Náklady celkem/Kč
2009	88,000	7,500	5,140	100,640
2010	90,640	3,000	5,294	98,934
2011	93,359	3,000	5,453	101,812
2012	96,160	3,000	5,617	104,777
2013	99,045	3,000	5,785	107,830
2014	102,016	60,000	5,959	167,975
2015	105,076	61,800	6,137	173,013
2016	108,228	63,654	6,322	178,204
2017	111,475	65,564	6,511	183,550
2018	114,819	67,531	6,707	189,057
2019	118,264	69,557	6,908	194,729

Pramen: Autor

Výhled hospodářského výsledku na období 10 let

Následující výhled znázorňuje výsledek hospodaření po dobu 10 let, a ukazuje, jestli by způsob stávajícího hospodaření byl efektivní a ziskový pro zemědělce.

Tab. 4. 12. Výhled hospodářského výsledku z vlastní produkce

Výhled výsledku hospodaření na období 10 let			
Rok	Výnosy	Náklady	Výsledek hospodaření
2010	16,480	98,934	-82,454
2011	16,974	101,812	-84,838
2012	17,483	104,777	-87,294
2013	18,008	107,830	-89,822
2014	243,548	167,975	75,573
2015	250,275	173,013	77,262
2016	258,381	178,204	80,177
2017	266,132	183,550	82,582
2018	274,116	189,057	85,059
2019	282,339	194,729	87,610

Pramen: Autor

Na základě uvedené tabulky je zřejmé, že pokud by zemědělec hospodařil stávajícím způsobem a začal sklízet ovoce až v roce 2014, výsledek jeho hospodaření by po dobu 4 let vykazoval ztrátu z podnikání. Od roku 2014 výsledek

vykazuje zisk po zbytek let ve výhledu, za podmínky, že ovocné sady budou úrodné a bude moci sklízet stejnou úrodu jako v roce 2014.

Tab. 4. 13. Výhled hospodářského výsledku s dotacemi

Výhled výsledku hospodaření na období 10 let			
Rok	Výnosy s dotacemi	Náklady	Výsledek hospodaření
2010	237,520	98,934	138,586
2011	248,604	101,812	146,792
2012	260,500	104,777	155,723
2013	273,246	107,830	165,416
2014	511,882	167,975	343,907
2015	386,435	173,013	213,422
2016	400,750	178,204	222,546
2017	415,201	183,550	231,651
2018	430,397	189,057	241,340
2019	446,369	194,729	251,640

Pramen: Autor

Výsledek hospodaření zemědělce s využitím dotací, vykazuje vyšší výnos než hospodaření zemědělce pouze z vlastní produkce. Výhled výsledku hospodaření na období 10 let vytváří zisk po celé toto období, to znamená, že hospodaření s dotacemi je efektivní. Stát poskytuje dotace za účelem uplácení zemědělců, aby hospodařili, a tím vytváří pozitivní externalitu.

5 ZÁVĚR

Cílem předložené bakalářské práce bylo představit hospodaření soukromého zemědělce a přiblížit jeho hospodaření s využitím dotací. Cíle bylo dosaženo a na základě dosažených údajů, bylo prokázáno celkové hospodaření zemědělce. Podrobně byly představeny dotace, které může využívat, a bylo zhodnoceno jeho hospodaření s využitím dotací.

Zemědělství je pro obyvatelstvo velice důležitá složka, která zajišťuje lidem nejen potraviny, ale také udržuje kvalitu životního prostředí. V první části jsem se zaměřila na obecné pojmy související se zemědělstvím a podstatnou část první kapitoly jsem věnovala celkovému vývoji zemědělství v České republice. České zemědělství prošlo třemi vývojovými etapami před vstupem do Evropské unie. Po vstupu do Evropské unie se však mnohé podmínky v oblasti zemědělství změnily a Česká republika musela vypracovat novou Koncepti zemědělské politiky. Zemědělství zahrnuje několik státních institucí a organizací, které se podílejí na podpoře zemědělství v různých oblastech. Podpora zemědělství je zajišťována národními dotacemi, ale především dotacemi z Evropské unie, které jsou stanoveny určitými podmínkami pro jejich dosažení. Finanční podporou z EU a z národních dotací se zabývají specializované zemědělské fondy svými dotačními programy.

Hypotéza, kterou jsem ověřovala, bylo zjištění, zda hospodaření soukromého zemědělce je efektivní bez využití dotací. Na základě dosažených výpočtů jsem dospěla k závěru, že hospodaření zemědělce bez využití dotací je neefektivní, protože vykazuje po dobu prvních čtyř let ztrátu z podnikání. To znamená, že hypotéza, kterou jsem ověřovala, byla vyvrácena. Hospodaření zemědělce se stává efektivní až od roku 2014, kdy ovocné sady plodí ovoce a zemědělci to přináší výnos z prodeje.

K dosažení cíle bakalářské práce bylo nutné se podrobně zabývat jednotlivými dotacemi, které konkrétní soukromý zemědělec čerpá, a provést analýzu jeho hospodaření v praxi. V praktické části jsem nejprve rozepsala dotace, které čerpá, jaké mají podmínky a sazby. Analýza jeho hospodaření zahrnuje výměru pozemků, na něž dotace čerpá a jednotlivé výpočty z těchto dotací. Zemědělec hospodaří

na ovocných sadech, zemědělské půdě a lesích. Na každou výměru jsem vypočítala, jaké výnosy z dotací zemědělec získává a jaký je celkový výnos z jeho hospodaření. Dalším objektem analýzy byly pozemky, které nevyužívá, a jež mu žádný výnos nepřináší. V tomto případě jsem navrhla opatření jak lépe hospodařit a podrobněji jsem se touto problematikou zabývala v další kapitole. Závěr této kapitoly je věnován zhodnocení hospodaření, kde jsem rozepsala celkové výnosy a náklady a zjistila skutečný výsledek jeho hospodaření.

Při zpracování bakalářské práce jsem dospěla k závěru, že zemědělec hospodaří díky využití dotačních programů výnosově a ze své vlastní zemědělské činnosti vykazuje zisk až od roku 2014. Zároveň jsem dospěla k závěru, že pokud by změnil způsob hospodaření z programu titulu integrované produkce do titulu ekologického zemědělství, mohl by získávat vyšší dotace a jeho výnosnost by se značně zvýšila. Ekologické dotace jsou podstatně zajímavější a mají také pozitivnější vliv na životní prostředí, zdraví lidí a zdraví hospodářských zvířat. Dalším návrhem na zefektivnění činnosti, který bych zemědělcům doporučila, je chov zvířat při hospodaření v podmínkách Méně příznivých oblastí. Dotační podpora v rámci programu LFA s chovem zvířat vykazuje vyšší dotace a tím by se jeho efektivnost hospodaření prokázala.

Seznam použité literatury

1. knihy

FOJTÍKOVÁ, L.; LEBIEDZIK, M. *Společné politiky EU. Historie a současnost se zaměřením na Českou republiku*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2008. 179 s. ISBN 978-80-7179-939-9

HALÁSEK, D. *Veřejná ekonomika*. 2. vydání. Opava: OPTYS 2007. 207s. ISBN 80-85819-60-0

HALÁSEK, D.; LENERT, D. *Ekonomika veřejného sektoru (vybrané kapitoly)*. 1. vydání. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita, 2008. 238 s. ISBN 978-80-248-1854-2

HALÁSKOVÁ, M.; KOVÁŘ, J. *Veřejná ekonomika a správa*. 1. vyd. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita, 2004. 194 s. ISBN 80-248-0414-X(kroužková vazba)

SEJÁK, J. a kol. *Udržitelnost českého zemědělství v globalizovaném prostředí*. 1. vyd. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Fakulta životního prostředí, 2008. 151 s. ISBN 978-80-7414-007-5(brož.)

SVATOŠ, M. *Ekonomika zdrojů českého zemědělství a jejich efektivní využívání v rámci multifunkčních zemědělskopotravinářských systémů: (zpráva o řešení výzkumného záměru MSM 6046070906 za rok 2008)* 1. vyd. Praha: Česká zemědělská univerzita, 2009. 509 s. ISBN 978-80-213-1923-3(brož.)

2. internetové zdroje

< <http://www.businessinfo.cz> >

< <http://www.cazv.cz> >

< <http://www.eagri.cz> >

< <http://www.mskis.cz>>

< <http://www.pfcr.cz>>

< <http://www.renards.cz>>

< <http://www.szif.cz>>

< <http://www.szpi.gov.cz>>

< <http://www.ukzuz.cz>>

< <http://www.vupp.cz>>

< <http://www.vuzt.cz>>

<<http://www.vuzv.cz>>

Seznam zkratek

AEO	Agroenvironmentální opatření
ČAZV	Česká akademie zemědělských věd
DPH	Daň z přidané hodnoty
EAAP	Evropské sdružení pro živočišnou výrobu
EAFRD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EAGF	Evropský zemědělský záruční fond
EKO	Ekologie
ES	Evropské společenství
FAO	Organizace pro výživu a zemědělství
HRDP	Horizontální plán rozvoje venkova
IP	Integrovaná produkce
KLASA	Národní značka kvality potravin
LFA	Méně příznivé oblasti
LPIS	Systém pro vedení a aktualizaci evidence půdy dle uživatelských vztahů
MZE	Ministerstvo zemědělství
OP	Operační program
OSN	Organizace Spojených národů
PF	Pozemkový fond
PRV	Program rozvoje venkova
RVMZ	Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství

SAPS	Jednotná platba na plochu
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
TOP UP	Národní doplňková platba
TP	Travnaté porosty
VÚZT	Výzkumný ústav zemědělské techniky

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. - autorský zákon, zejména § 35 - užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 - školní dílo;
- беру на vědomí, že Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Šumperku dne 7. května 2010

Jitka Sedláčková

Bezručova 12, 789 01 Zábřeh na Moravě

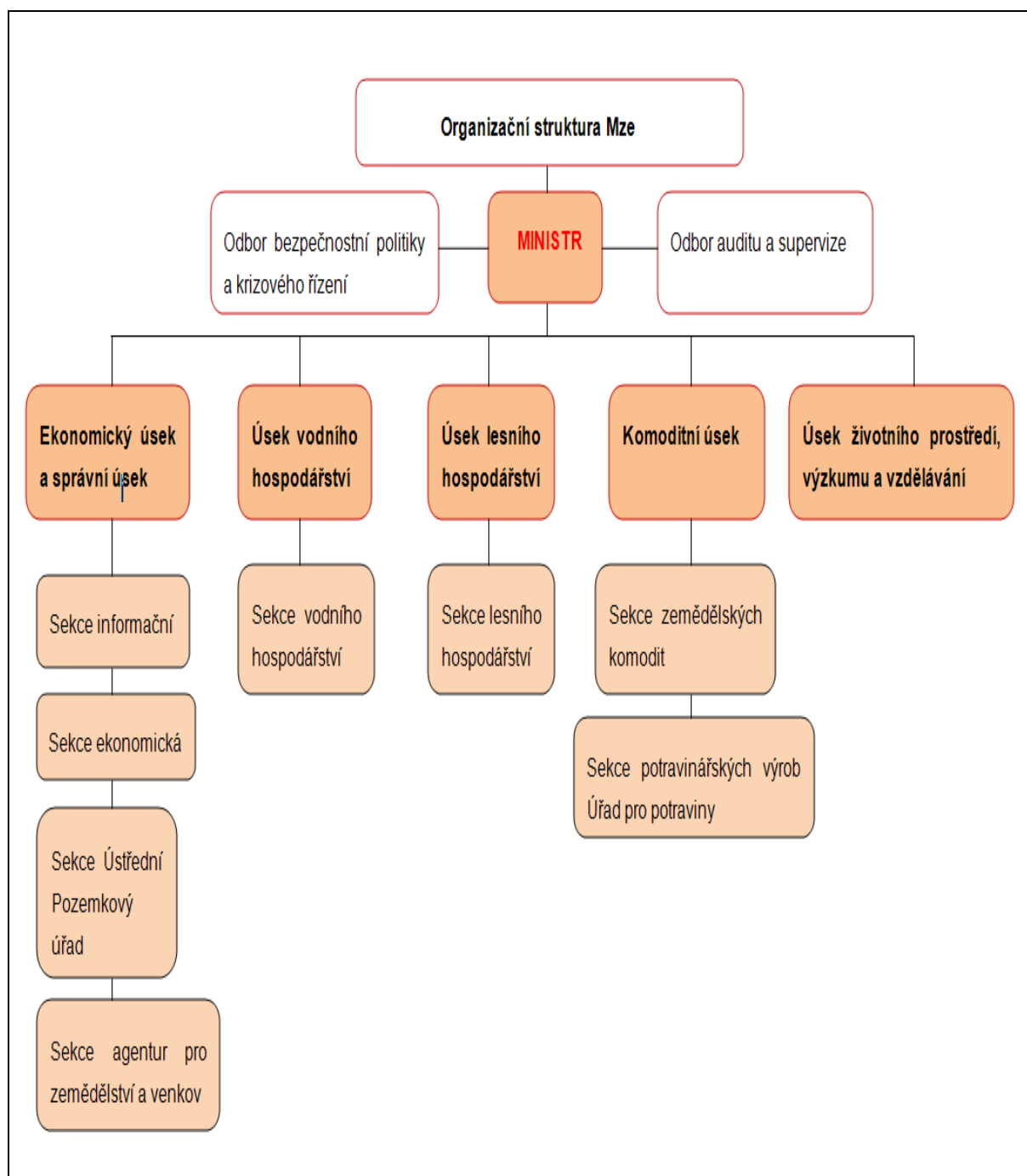
Seznam příloh

Příloha č. 1 Struktura Mze

Příloha č. 2 Přehled státních institucí Mze

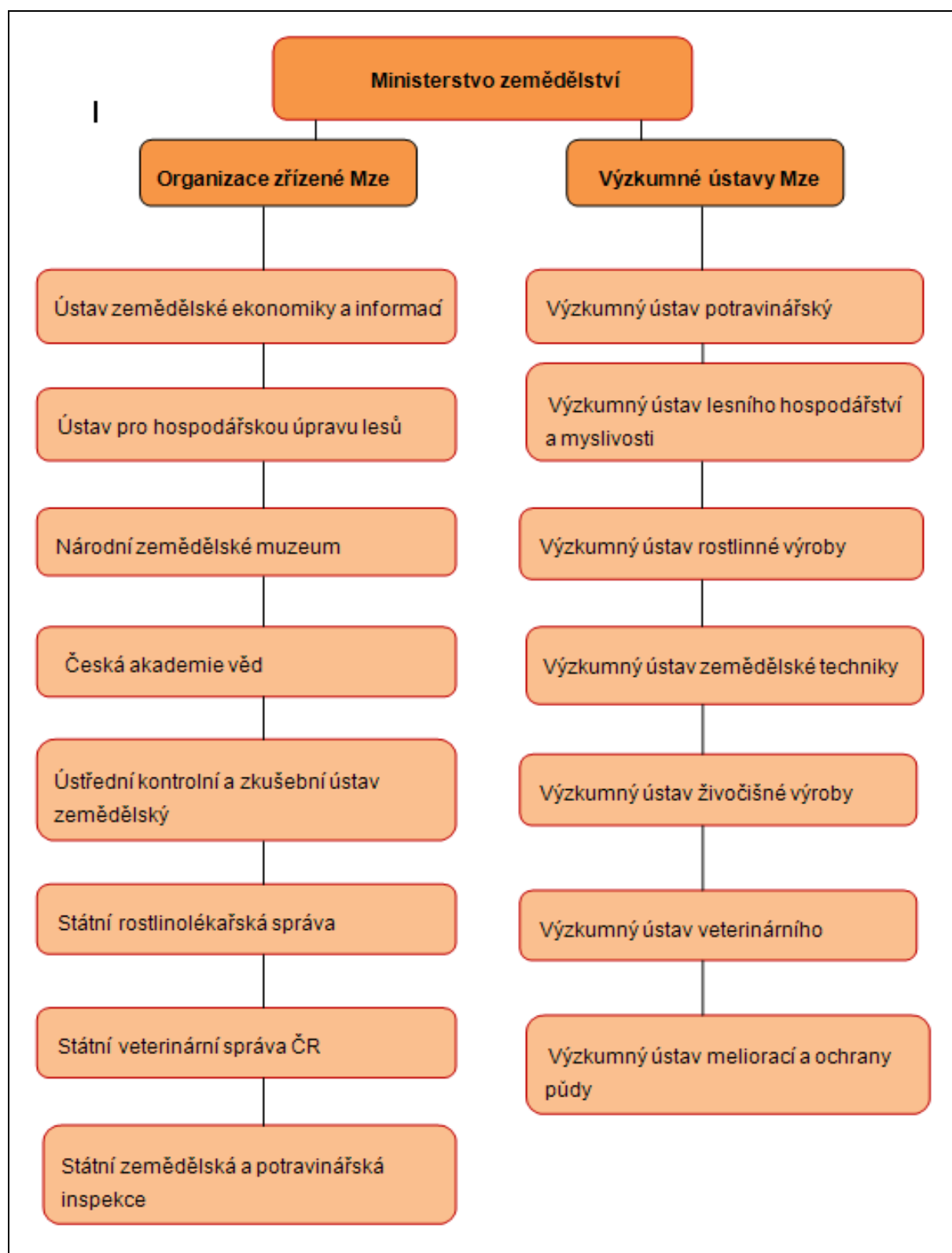

Příloha č. 1 Organizační struktura Ministerstva zemědělství

Pramen: <http://eagri.cz> - Vlastní zpracování

Příloha č. 2 Přehled státních institucí Mze

Pramen: <http://eagri.cz> – Vlastní zpracování

